

Статистика сточарске производње

Методолошки извештај

Април, 2021.

Садржај

1. Статистика броја стоке	5
1.1 Одговорна институција и контакт особа.....	5
1.2 Правни оквир	5
1.3 Опис стања	5
1.4 Извори података	7
1.4.1 Анкета о пољопривредној производњи – сточарска производња (АПП).....	7
1.4.1.1 Циљ, референтни период	7
1.4.1.2 Дефиниције појмова и објашњења.....	8
1.4.1.3 Узорак	21
1.4.1.4 Организација прикупљања података, унос и обрада.....	21
1.4.2 Анкета о броју свиња.....	23
1.4.2.1 Циљеви и референтни период	23
1.4.2.3 Узорак	24
1.4.2.4 Организација прикупљања података, унос и обрада.....	25
1.4.3 Остали начини прикупљања података	26
1.4.4 Коришћење административних података	26
2. Статистика меса	27
2.1 Одговорна институција и контакт особа.....	27
2.2 Правни оквир	27
2.3 Опис стања	27
2.4. Дефиниције појмова и објашњења.....	27
2.5 Извори података	29
2.6 Други начини прикупљања података	30
2.7 Употреба административних извора	30
2.8 Организација прикупљања података.....	30
2.9 Публиковање и дисеминација података	31
3. Статистика млека и млечних производа	32
3.1 Одговорна институција и контакт особа.....	32
3.2 Правни оквир	32
3.3 Опис стања	32
3.4 Дефиниције појмова и објашњења.....	33
3.5 Извори података	37
3.6 Остали начини прикупљања података	38
3.7 Употреба административних извора	39
3.8 Организација прикупљања података.....	39
3.9 Публиковање и дисеминација	40
4. Статистика живине.....	41
4.1 Одговорна институција и контакт особа.....	41
4.2 Правни оквир	41
4.3 Опис стања	41

4.4 Дефиниције појмова и објашњења.....	43
4.5 Извори података	44
4.6 Остали начини прикупљања података	44
4.7 Коришћење административних извора података	44
4.8 Организација прикупљања података.....	44
4.9 Публиковање и дисеминација података	45
5. Линкови за приступ објављеним подацима статистике сточарске производње и методолошким материјалима	46
Анекс 1	47
Анекс 2	56

1. Статистика броја стоке

1.1 Одговорна институција и контакт особа

Републички завод за статистику Србије, Милана Ракића 5, Београд, Србија

Драгана Погарчић, шеф

Групе за статистику сточарства и рибарства

Републички завод за статистику Србије

Милана Ракића 5, Београд, Србија

телефон: +381 11 2412 922 локал: 243

E-mail: dragana.pogarcic@stat.gov.rs

www.stat.gov.rs

1.2 Правни оквир

У складу са Законом о званичној статистици (Службени гласник РС, број 104/09), Уредбом о дефинисању плана званичне статистике за референтну годину и Уредбом (ЕЗ) бр. 1165/2008 која се односи на статистику стоке и меса (Regulation (EC) No 1165/2008 of 19 November 2008 concerning livestock and meat statistics and repealing Council Directives 93/23/EEC, 93/24/EEC and 93/25/EEC).

1.3 Опис стања

Пре Пописа пољопривреде 2012, у периоду од 2006. до 2011. године, Републички завод за статистику (РЗС) располагао је подацима о броју и маси стоке по врстама (говеда, свиње, овце, козе, живина) и по категоријама дефинисаним у Анексу II Уредбе (ЕЗ) бр. 1165/2008. Подаци су добијени спровођењем редовне годишње Анкете о броју стоке - за породична пољопривредна газдинства и Годишњег истраживања о броју стоке - за предузећа, пољопривредне задруге и друге организације са статусом правног лица. Овим редовним статистичким истраживањима обезбеђивани су и подаци о примарној сточарској производњи, тј. производњи јаја (укупно), меда, млека и вуне, као и подаци о билансу стоке по врстама (говеда, свиње, овце, живина). Подаци за 2012. годину процењени су на основу резултата редовних статистичких истраживања о сточарској производњи у претходним годинама, података статистике клања стоке и спољне трговине, као и резултата Пописа пољопривреде 2012.

Попис пољопривреде 2012 (у даљем тексту: ПП) спроведен је у Републици Србији у периоду од 1. октобра до 15. децембра 2012. године, у складу са Законом о попису пољопривреде 2011 (Службени гласник РС, бр. 24 / 11). Примењени инструменти, обухват, карактеристике и дефиниције су у складу са Светским програмом за попис пољопривреде, 2010 (ФАО-УН) и методологијом Евростата (Regulation (EC) No 1166/2008 of the European Parliament and the Council of 19 November 2008 on farm structure surveys and the survey on agricultural production methods and repealing Council Regulation (EEC) No 571/88).

Јединице посматрања за ПП су пољопривредна газдинства на територији Републике Србије. Значења основних појмова у ПП дата су у наставку:

Пољопривредно газдинство је технички и економски самостална производна јединица која има јединствено управљање, на којој привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник или

породично пољопривредно газдинство обавља (једну или више) пољопривредну активност наведену у Анексу II Уредбе (ЕЗ) бр. 1166/2008, као примарну или секундарну делатност.

Породично пољопривредно газдинство јесте свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба (укуључујући самачко домаћинство), чији се чланови (један или више) баве пољопривредном производњом као примарном или секундарном активношћу, која има јединствено управљање, заједнички користи средства за производњу (земљиште, машине, објекте) и рад својих чланова, чији је носилац физичко лице и при томе:

- Обрађује/користи 50 или више ари пољопривредног земљишта на којем обавља пољопривредну производњу, или
- Обрађује/користи мање од 50 ари пољопривредног земљишта, али обавља интензивну ратарску, воћарску, виноградарску, повртарску производњу и производњу цвећа (укључујући производњу под стакленицима и пластеницима), производњу печурака и сточарску производњу, односно обавља пољопривредну производњу која је намењена тржишту, или
- На дан 30. септембра 2012. гаји најмање
 - два грла говеда, или
 - једно грло говеда и два грла ситне стоке (свиња, коза, оваца – заједно), или
 - пет грла оваца или пет грла коза, или
 - три грла свиња, или
 - четири грла ситне стоке (свиња, коза, оваца – заједно), или
 - 50 комада живине, или
 - 20 пчелињих друштава.

Коначни подаци ПП публиковани су 21. децембра 2013, а неки од података представљени су у наредној табели.

Табела 1 Подаци о броју пољопривредних газдинстава, броју стоке - по врстама и броју кошница пчела, Попис пољопривреде 2012.

Укупан број пољопривредних газдинстава		631 552
Говеда	Број говеда	908 102
	Број газдинстава	177 252
Биволи	Број бивола	1 978
	Број газдинстава	568
Свиње	Број свиња	3 407 318
	Број газдинстава	355 052
Овце	Број оваца	1 736 440
	Број газдинстава	154 972
Козе	Број коза	231 837
	Број газдинстава	62 930
Живина	Број живине	26 711 220
	Број газдинстава	413 792
Коњи	Број коња	16 910
	Број газдинстава	10 095
Пчеле	Број кошница пчела	665 022
	Број газдинстава	31 287

На основу резултата ПП креирани су нови узорци за децембарско истраживања о броју стоке (од 2013. под називом Анкета о пољопривредној производњи - сточарска производња), у 2013. и 2014. години. Такође, Стратегијом развоја статистике пољопривреде у периоду 2014-2018. предвиђено је увођење Анкете о броју свиња у систем статистичких истраживања у области сточарства. Ово истраживање је по први пут спроведено у 2014. години са стањем на дан 23. маја и заједно са децембарском Анкетом о пољопривредној производњи - сточарска производња обезбеђује податке о броју свиња у полугодишњој периодици.

Статистички регистар пољопривредних газдинстава (СРПГ) успостављен је 2015. године као један од циљева спровођења ПП. Почев од 2015. године, СРПГ се користи као оквир за одабир узорака за истраживања у области пољопривреде. Ажурирање СРПГ врши се на основу Регистра газдинстава (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде), Статистичког пословног регистра и резултата редовних статистичких истраживања.

1.4 Извори података

Извори података који се односе на број стоке јесу Анкета о пољопривредној производњи - сточарска производња и Анкета о броју свиња. Једино у години структурног истраживања (ФСС или Попис пољопривреде) подаци могу бити процењени на основу резултата добијених у овом истраживању, резултата анкета из претходних година и других расположивих извора.

1.4.1 Анкета о пољопривредној производњи – сточарска производња (АПП)

1.4.1.1 Циљ, референтни период

Циљ овог истраживања је, поред прикупљања података о броју стоке по врстама и категоријама, прикупљање и података о клању стоке на газдинствима - по месецима, података о броју кошница пчела, производњи млека, млечних производа и производа од меса, вуне, јаја, јаја за конзум и меда на газдинствима, као и података о коришћењу сопствених сточарских производа на газдинству. Ови подаци су основа за обрачун сточарске производње, производње и употребе млека и млечних производа на газдинствима, прогнозе бруто домаће производње меса, као и основа за израду економских рачуна у пољопривреди.

АПП се спроводи у периоду од 2. до 16. децембра референтне године.

Подаци о броју стоке по врстама и категоријама односе се на стање на дан 1. децембра (критични моменат). Остали прикупљени подаци односе се на претходних 12 месеци почев од датума критичног момента истраживања.

1.4.1.2 Дефиниције појмова и објашњења

Условно грло (УГ) јесте стандардна обрачунска јединица којом се број грла различитих врста и категорија стоке своди на упоредиву вредност. За израчунавање условног грла коришћени су коефицијенти који се примењују у ЕУ (Handbook on implementing the FSS and SAPM definitions, Annex 1). Коефицијенти су објављени и у публикацијама „Пољопривреда у Републици Србији – Попис пољопривреде 2012“ (Књига II) и „Ревизија временских серија статистике пољопривреде“. Од 2020. године у употреби су коефицијенти у складу са Уредбом (ЕУ) бр. 2018/1091 Европског парламента и савета од 18. јула 2018. о интегрисаној статистици пољопривредних газдинстава и стављању ван снаге уредаба (ЕЗ) бр. 1166/2008 и (ЕУ) бр. 1337/2011 (Regulation (EU) 2018/1091 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on integrated farm statistics and repealing Regulations (EC) No 1166/2008 and (EU) No 1337/2011). Примењени коефицијенти дати су у наставку.

Коефицијенти за обрачун условног грла

Говеда мање од 1 године старости	0,400
Говеда 1-2 године старости	0,700
Говеда, мушка грла, 2 године старости или више	1,000
Јунице, 2 године старости или више	0,800
Музне краве	1,000
Остале краве	0,800
Овце и козе	0,100
Прасад, масе мање од 20kg	0,027
Свиње, женска прилодна грла, масе 50kg или	0,500
Друге свиње	0,300
Бројлери	0,007
Кокошке носиље	0,014
Ђурке	0,030
Патке	0,010
Гуске	0,020
Нојеви	0,350
Остала непоменућа живина	0,001
Кунићи - женке за приплод	0,020

Имајући у виду да је број бивола на територији Републике Србије незнатан, подаци о броју бивола - укупно прикупљају се само у структурним истраживањима (Попис пољопривреде и Истраживање о структури пољопривредних газдинстава). С тим у вези, приликом годишњег обрачуна броја условних грла, преузима се последњи расположив податак о броју бивола и користи коефицијент 0,800. Исто важи и за нојеве и куниће - женке за приплод, уз примену одговарајућих коефицијената.

Дефиниције осталих појмова и објашњења дата су у складу са упитником за АПП.

БРОЈ СТОКЕ И КОШНИЦА ПЧЕЛА

Број стоке и кошница пчела обухваћен је табелама бр.: 1, 3, 4, 6, 8, 10 и 11.

Уписује се број стоке (властите и туђе) по врстама и категоријама, која се на дан 1. децембра текуће године налазила на газдинству. Под туђим грлима подразумевају се грла која су власништво правних лица или других физичких лица, а налазе се на дотичном газдинству због тога, чувања, испаше и сл.

Не уписује се властита стока газдинства која се на дан 1. децембра посматране године налазила код других правних или физичких лица због тога, чувања итд., осим стоке у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом газдинству ради парења).

Подаци о броју стоке односе се на стање на дан 1. децембра текуће године. Промене које су настале после 1. децембра не узимају се у обзир. На пример: ако је неко газдинство 1. децембра гајило шест јагњади и 10 оваца, а 2. децембра или касније (до доласка анкетара) ојагње се још три овце, или угине неко јагње, анкетар при анкетирању узима у обзир стање на дан 1. децембра, тј. шест јагњади и 10 оваца, за које уноси податке у анкетни образац, у одговарајућу табелу.

Уколико газдинство не гаји одређену врсту стоке на дан 1. децембра текуће године, анкетар заокружује редни број 2 – Газд. не гаји (прва колона у заглављу табела: 1, 3, 4, 6, 8, 10) и прелази на попуњавање следеће табеле. Треба имати у виду да, без обзира на то што се на дан 1. децембра текуће године на газдинству не гаји одређена врста стоке (нпр. овце), постоји могућност да се ова врста гајила у посматраној години и да је у том периоду постојала одређена производња (нпр. производња овчијег млека).

У случају да газдинство гаји одређену врсту стоке на дан 1. децембра текуће године, анкетар заокружује редни број 1 – Газд. гаји (прва колона у заглављу табела: 1, 3, 4, 6, 8, 10) и наставља попуњавање табеле о броју стоке те врсте, по категоријама.

Поред броја стоке уписују се подаци и о укупној телесној маси приказаног броја стоке – по категоријама, у килограмима. При томе, води се рачуна о просечној телесној маси коју могу да имају поједине категорије, односно врсте.

До укупног броја и масе одређене врсте стоке долази се сабирањем редова, како је и назначено на обрасцу.

Табела 1. Говеда – уписује се број и укупна маса приказаног броја говеда на дан 1. децембра текуће године, по наведеним категоријама.

Редови 1–6: Говеда до једне године старости – број и укупна маса млађих грла говеда, старости до једне године, разврстаних по старосним категоријама, полу и намени:

Ред број 1: Телад до осам месеци – телад оба пола, без обзира на начин исхране и на то да ли се узгајају за приплод или за клање (тов);

Ред број 2: Млада говеда од осам месеци до једне године – млађа грла говеда, без обзира на пол и на то да ли се узгајају за приплод или за клање;

Ред број 3: Укупно (1 + 2) – збир података о броју и маси у редовима бр.: 1 и 2;

Ред број 4: Од тога: за клање пре навршене прве године старости – од укупног броја и масе говеда старости до једне године (ред бр. 3), приказати број и масу грла која се узгајају ради клања пре навршене једне године старости, уколико је таква намена одређена;

Ред број 5: Остала мушка грла – сва остала мушка грла говеда старости до једне године која се узгајају за приплод или за клање након једне године старости или им намена још није одређена;

Ред број 6: Остала женска грла – сва остала женска грла говеда старости до једне године која се узгајају за приплод или за клање након једне године старости, или им намена још није одређена;

Контрола: $1 + 2 = 3$; $4 + 5 + 6 = 3$

Редови 7–9: Говеда од једне до две године старости – број и укупна маса говеда старости једне године или више – до две године старости, разврстана по полу и намени:

Ред број 7: Мушка грла, без обзира на то да ли се узгајају за приплод или за клање;

Ред број 8: Јунице за приплод;

Ред број 9: Јунице за клање.

Под јуницом се подразумева женско грло говеда старости преко једне године (укључујући и стеоне јунице) које се није телило.

Женско грло старости до две године које се телило не приказује се у оквиру своје старосне категорије, већ у оквиру одговарајуће категорије говеда старости две године или више (музне краве или остале краве).

Редови 10–14: Говеда старости две године или више – број и укупна маса говеда старости две или више година, разврстана по полу и намени:

Ред број 10: Мушка грла – без обзира на то која је намена гајења;

Ред број 11: Јунице за приплод;

Ред број 12: Јунице за клање;

Ред број 13: Музне краве – навести број и укупну масу крава које се углавном гаје ради производње млека за људску исхрану или прераду у млечне производе. Укључене су и засушене музне краве, као и музне краве излучене из приплода, без обзира на то да ли су товљене између последње лактације и клања;

Ред број 14: Остале краве – навести број и укупну масу крава чије се млеко углавном користи за исхрану телади – „краве хрнитељке”, односно краве које се углавном гаје ради узгоја телади (у систему крава-теле), као краве које се користе за рад (вучу). Укључене су засушене и излучене остале краве.

Напомена: Збир музних крава и осталих крава представља укупан број крава на газдинству.

Ред број 15: Говеда, укупно – укупан број и маса говеда (подмладак и одрасла грла) гајених на газдинству, као збир стања категорија из редова: 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14;

Контрола: $3 + 7 + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13 + 14 = 15$

Редови 16–19: Од тога – од укупног броја и масе говеда на газдинству (ред број 15), навести број и укупну масу следећих категорија:

Ред број 16: Стеоне јунице – женска грла старости преко једне године, од којих се очекује први подмладак;

Контрола: $16 \leq 8 + 11$

Ред број 17: Бикови у приплоду – мушка некастрирана грла старости преко једне године, која се користе у приплоду;

Ред број 18: Волови – мушка кастрирана грла старости преко једне године, која се углавном користе за рад и вучу;

Контрола: $17 + 18 \leq 7 + 10$

Ред број 19: Говеда у тову – број и маса грла која су стављена у тов (интензиван, полуинтензиван или екстензиван), без обзира на пол и старост, како би се након постизања одређене телесне масе клала. Број и маса говеда у тову (ред број 19) не може бити већа од укупног броја и масе говеда (ред број 15), нити мања од укупног броја и масе говеда за тов (клање) (редови: 4, 9, 12);

Контрола: $16 + 17 + 18 + 19 \leq 15$; $4 + 9 + 12 \leq 19$

Табела 3. Свиње – уписује се број и укупна маса приказаног броја свиња на дан 1. децембра текуће године, по наведеним категоријама:

Ред број 1: Прасад масе мање од 20 kg – број прасади телесне масе мање од 20 kg и њихова укупна маса, без обзира на начин исхране.

Ред број 2: Свиње масе 20–49 kg – број младих грла оба пола, телесне масе од 20 kg до 49 kg, која се гаје за приплод или за клање, или им намена још није одређена, и њихова укупна маса.

Редови 3–5: Товне свиње масе 50 или више kg – број грла оба пола, телесне масе 50 или више kg, која се узгајају за клање (укључујући нерастове и крмаче искључене из приплода), и њихова укупна маса, по следећим категоријама:

Ред број 3: 50–79 kg;

Ред број 4: 80–109 kg;

Ред број 5: 110 или више kg;

Редови 6–11: Приплодне свиње масе 50 или више kg – број грла телесне масе 50 или више kg која се узгајају за приплод или су у приплоду и њихова укупна маса, по следећим категоријама:

Ред број 6: Мушка назимад – млада мушка грла одабрана за приплод, која још нису коришћена у приплоду;

Ред број 7: Женска назимад – млада женска грла која се још нису прасила (укључујући супрасне назимице);

Ред број 8: Од тога: супрасне назимице – од укупног броја и масе женске назимади (ред број 7), навести број и масу супрасних, тј. младих женских грла која су први пут супрасна и од којих се очекује први подмладак;

Контрола: $8 \leq 7$

Ред број 9: Нерастови – изабрана одрасла мушка грла која се користе у приплоду;

Ред број 10: Крмаче – одрасла женска грла која су се најмање једном прасила;

Ред број 11: Од тога: супрасне крмаче – од укупног броја и масе крмача (ред број 10), навести број и масу супрасних;

Контрола: $11 \leq 10$

Ред број 12: Свиње, укупно – укупан број и маса свиња гајених на газдинству, независно од намене узгоја и држања, као збир стања категорија из редова бр.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 и 10;

Контрола: $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 9 + 10 = 12$

Ред број 13: Од тога: свиње у тову – навести број и укупну масу грла која су стављена у тов, без обзира на пол, старост и начин товљења, како би се након постизања одређене телесне масе клала. Број и маса свиња у тову (ред број 13) не могу бити већи од укупног броја и масе свиња (ред број 12), односно мањи од укупног броја и масе товних свиња (редови бр.: 3, 4 и 5);

Контрола: $13 \leq 12$; $13 \geq 3 + 4 + 5$

Табела 4. Овце – уписује се број и укупна маса приказаног броја оваца на дан 1. децембра текуће године, по наведеним категоријама:

Ред број 1: Овце до једне године старости – број и укупна маса јагњади и шиљежади оба пола, до једне године старости, која нису припуштана, без обзира на намену узгоја;

Редови 2–4: Овце старости једне или више година – број и укупна маса одраслих грла старости једне или више година, као и припуштана грла старости до 1 године, по следећим категоријама:

Ред број 2: Овце за приплод – женска одрасла грла која су се најмање једном јагњила, као и млада припуштана грла од којих се очекује први подмладак;

Ред број 3: Од тога: музне – од укупног броја и масе оваца за приплод (ред број 2), навести број и масу оваца које се углавном гаје ради производње млека за људску исхрану или прераду у млечне производе. Укључене су и музне овце излучене из приплода;

Ред број 4: Остала грла – грла која нису обухваћена претходним категоријама (овнови, двизад, шкопци и сл.);

Ред број 5: Овце, укупно – укупан број и маса оваца гајених на газдинству, као збир стања категорија из редова бр.: 1, 2 и 4.

Контрола: $3 \leq 2; 1 + 2 + 4 = 5$

Табела 6. Козе – уписује се број и укупна маса приказаног броја коза на дан 1. децембра текуће године, по наведеним категоријама:

Ред број 1: Јарад – број и укупна маса младунаца коза (грла код којих није постигнута полна зрелост), без обзира на пол и намену узгоја;

Ред број 2: Козе већ јарене – женска одрасла грла која су се најмање једном јарила;

Ред број 3: Козе припуштене први пут – женска, млада, приплодна грла први пут припуштена, од којих се очекује први подмладак;

Ред број 4: Остала грла – грла која нису обухваћена претходним категоријама (јарци и друга полно зрела грла која нису припуштана или су искључена из приплода);

Ред број 5: Козе, укупно – укупан број и и маса коза гајених на газдинству, као збир стања категорија из редова: 1, 2, 3, и 4;

Контрола: $1 + 2 + 3 + 4 = 5$

Табела 8. Живина – уписује се број и укупна маса приказаног броја живине на дан 1. децембра текуће године, по наведеним категоријама и врстама:

Ред број 1: Товни пилићи (бројлери) – пилићи одгојени у интензивним условима, који за 6–8 недеља постигну 1,8–2,5 kg живе масе, при којој се кољу;

Ред број 2: Кокошке носиље – женска грла која су достигла одређену полну зрелост за ношење јаја и која се гаје за производњу јаја, без обзира на смештај и начин гајења. Укључују се и излучене кокошке носиље;

Ред број 3: Остали подмладак врсте кокоши и петлови – остала грла врсте кокоши која нису обухваћена претходним одговорима (остала пилад и петлови);

Ред број 4: Ђурке – женска и мушка одрасла грла и подмладак;

Ред број 5: Гуске – женска и мушка одрасла грла и подмладак;

Ред број 6: Патке – женска и мушка одрасла грла и подмладак;

Ред број 7: Остала живина – женска и мушка одрасла грла и подмладак који нису обухваћени у претходним врстама (морке, пауни, нојеви, препелице, голубови, фазани-кокице...), а гајени су на газдинству ради производње меса, јаја (не у сврхе лова нити из хобија);

Ред број 8: Живина, укупно – сав подмладак и одрасла грла свих врста живине, оба пола;

Контрола: $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 8$

Табела 10. Коњи – уписује се број и укупна маса приказаног броја коња на дан 1. децембра текуће године, и то:

Ред број 1: Коњи, укупно – укупан број и маса коња, без обзира на старост, пол и намену узгоја;

Ред број 2: Од тога: кобила и ждребних омица – од укупног броја и масе коња гајених на газдинству (ред број 1) исказати број и масу женских грла која су први пут ждребна и одрасла женска приплодна грла која су се најмање једном ждребила.

Табела 11. Број кошница пчела и производња меда

Ред број 1: Број кошница пчела – исказује се укупан број кошница с покретним и непокретним саћем на дан 1. децембра текуће године.

Упоредни приказ категоризације стоке према ЕУ стандардима и националне категоризације стоке дат је у табели 2.

Табела 2 ЕУ и национална категоризација стоке – упоредна табела

ЕУ категоризација	Национална категоризација
Говеда	
Говеда до једне године старости	=
Телад и млада говеда	=
Остала	=
Мушка грла	=
Женска грла	=
Говеда 1-2 године старости (изузев женских грла која су се телила)	=
Мушка грла	=
Женска грла (женска грла која се нису телила, укључујући стеоне јунице)	=
За клање	=
Остала грла	=
Говеда старости две године или више (укључујући и женска грла старости 1-2 године која су се телила)	=
Мушка грла	=
Женска грла	=
Јунице	=
Јунице за клање	=
Остала грла	=
Краве (укључујући и женска грла старости 1-2 године која су се телила)	=
Музне краве	=
Остала грла	=
Свиње	
Прасад до 20 kg	=
Свиње 20 до 50 kg	=
Товне свиње, укључујући нерастове и крмаче	=
Од 50 до 80 kg	=
Од 80 до 110 kg	=
Од 110 и више kg	=
Приплодне свиње масе од 50 и више kg	

ЕУ категоризација	Национална категоризација
Мушка приплодна грла	Нерастови + Мушка назимад
Супрасна женска приплодна грла, од којих:	Супрасне крмаче + Супрасне назимице
Женска грла која су по први пут супрасна	Супрасне назимице
Остала женска приплодна грла, од којих:	Крмаче - Супрасне крмаче + женска назимад – Супрасне назимице
Женска приплодна грла која се још нису прасила	Женска назимад
Овце	
Приплодна женска грла, од којих:	=
Музна приплодна женска грла	=
Остале приплодне овце	=
Остале овце	Јагњад и остале овце
Козе	
Грла која су се најмање једном јарила и грла од којих се очекује први подмладак	=
Грла која су се најмање једном јарила	=
Грла од којих се очекује први подмладак	=
Остале козе	Јарад + Остале козе

ПРОИЗВОДЊА МЛЕКА, ВУНЕ, ЈАЈА И МЕДА

Подаци о производњи млека, вуне, јаја и меда обухваћени су табелама: 2, 5, 7, 9 и 11.

Анкетар пита за производњу млека, вуне, јаја и меда у посматраној години, без обзира на то што са стањем на дан 1. децембра на газдинству не постоји одговарајућа врста/категорија стоке односно кошнице пчела.

Податке о укупној производњи млека, вуне, јаја и меда анкетар утврђује на основу информација о производњи сваког грла/кошнице у периоду од 1. децембра претходне године до 1. децембра текуће године, без обзира на то да ли се на дан 1. децембра текуће године налазе на газдинству.

Производња млека (табела 2; табела 5 – редови: 1, 2 и 3; табела 7) – број музених грла представља укупан број грла одговарајуће категорије (крава, оваца или коза) која су музена у посматраној години, без обзира на то да ли се на дан 1. децембра налазе на газдинству.

Уколико испитаник није у могућности да сам одговори на питања о укупној количини помузеног млека одређене врсте (кравље, овчије, козје) на газдинству у посматраној години, анкетар заједно са испитаником одређује дневну количину помузеног млека, коју множи бројем дана муже у посматраној години, и то за свако музено грло одговарајуће категорије (краве, овце, козе). Сабирањем годишњих количина помузеног млека по музеном грлу (крава или оваца или коза) добија се укупна количина одређене врсте млека произведеног на газдинству.

Пример: На газдинству су у посматраној години музене две краве и три овце. Једна крава је музена 10 месеци (око 300 дана) и њена дневна производња млека износи око 14 ℓ. Друга крава је музена три месеца (око 90 дана), са дневном производњом млека од око 12 ℓ.

У ред број 1 табеле 2 уписати 2. Укупна производња крављег млека (табела 2, ред број 2) у посматраној години јесте: $300 \cdot 14 \text{ ℓ} + 90 \cdot 12 \text{ ℓ} = 5280 \text{ ℓ}$.

Свака овца је музена по 150 дана. Дневно су давале по 1,5 ℓ.

У ред број 1 табеле 5 уписати 3. Укупна производња овчијег млека (табела 5, ред број 2) у посматраној години јесте: $3 \cdot 150 \cdot 1,5 \text{ ℓ} = 675 \text{ ℓ}$.

Код производње млека приказује се све намузено млеко без обзира на то да ли је искоришћено за људску исхрану, прераду или исхрану подмлатка.

У 3. ред табела: 2, 5 и 7 уписује се укупан број месеци муже грла одговарајуће врсте стоке и категорије (краве, овце, козе).

Пример: У току посматране године музено је пет крава, и то: три краве по 10 месеци и две краве по два месеца.

Укупан број месеци муже (табела 2, ред број 3) износи: $3 \cdot 10 + 2 \cdot 2 = 34$.

Производња вуне (табела 5, редови: 4 и 5) – за утврђивање података о производњи вуне, анкетар пита колико је ошишано оваца и шиљежади у посматраној години. Податак о броју острижених грла уноси у ред број 4 табеле 5. Уколико испитаник не може сам да одговори на питање о укупној количини острижене (непране) вуне, анкетар поставља питање о количини острижене, непране вуне по једном грлу. Укупан број острижених оваца множи се количином непране вуне по једном грлу, што представља укупну количину острижене, непране вуне од свих оваца и добијени податак уноси у ред број 5 табеле 5.

Производња јаја (табела 9) – анкетар треба да утврди и упише податке о производњи јаја у посматраној години, без обзира на то да ли су се на дан 1. децембра текуће године кокошке носиље налазиле на газдинству или не.

Просечан број кокошака носиља је број кокошака носиља који се обично налазио на газдинству у посматраној години. Може се израчунати на следећи начин: нпр. у првих 6 месеци посматране године било је 20 носиља, у другој половини 10. Просечан број кокошака носиља је $(20+10)/2=15$. Уколико испитаник не може сам да одговори на питање о укупном броју снесених јаја у посматраној години, анкетар утврђује са испитаником број снесених јаја по једној кокошки носиљи и тај број множи с просечним бројем кокошака носиља. Податак о просечном броју кокошака носиља анкетар уписује у ред број 1, а податак о укупном броју снесених јаја у ред број 2 ове табеле.

Од укупног броја снесених јаја у посматраној години утврдити број конзумних јаја (ред број 3), као и број снесених јаја за производњу једнодневних пилића тј. јаја за насад, инкубацију (ред бр. 4), укључујући и продата јаја, јаја дата на поклон и сл. као и губитке. Збир броја конзумних јаја и јаја за производњу једнодневних пилића мора бити једнак укупном броју снесених јаја на газдинству.

Контрола: $3+4=2$

Производња меда (табела 11, ред број 2) – уписују се подаци о укупним количинама меда добијеним из свих кошница којима је газдинство располагало у посматраној години.

ПРОМЕТ СТОКЕ И УПОТРЕБА СОПСТВЕНИХ СТОЧАРСКИХ ПРОИЗВОДА

Табела 12. Промет стоке

У ову табелу анкетар уписује податке о промету стоке, по наведеним категоријама (20) у претколони табеле, у посматраној години, и то:

- у колону 1 – број стоке која је гајена на газдинству, заклана у кланицама и враћена газдинству ради сопствене употребе или продаје меса од стране газдинства (услужно клање);
- у колоне 2 и 3 – број и укупну живу масу (маса непосредно пре клања) гајене и заклане стоке на газдинству ради сопствене употребе или продаје, укључујући принудно клање;
- у колоне 4 и 5 – количине свежег меса из сопствене производње (без обзира на то да ли је стока заклана на газдинству или у кланици) које су искоришћене за људску исхрану на газдинству (колона 4) не укључујући месне прерађевине, односно за прераду на газдинству (колона 5) у нпр. кобасице, сушено месо и сл.
- у колоне 6 и 7 – број и укупну масу купљене живе стоке за тов или приплод (од физичких или правних лица), укључујући и грла добијена на поклон, у мираз или наслеђе.
- у колоне 8 и 9 – број и укупну масу живе стоке продате другим пољопривредним газдинствима (било физичким било правним лицима), укључујући грла која су дата на поклон, у мираз или наслеђе;
- у колоне 10 и 11 – број и укупну масу остале продате живе стоке (осим пољопривредним газдинствима), укључујући грла која су дата на поклон, у мираз или наслеђе;
- у колону 12 – број угинуле стоке.

Категоријом под редним бројем 17, товни пилићи (бројлери), нису обухваћени једнодневни пилићи.

Код једнодневних пилића (ред број 16) уписује се само број купљених, продатих и угинулих.

Табела 13. Број стоке заклане на газдинству, по месецима

За сваку наведену категорију стоке која је клана на газдинству у посматраном периоду (постоји уписан податак у табели 12, колоне 2 и 3), уписати број закланих грла – по месецима. Податак у колони 13 представља збир података у колонама 1–12 и мора бити једнак податку у колони 2 табеле 12, за одговарајућу категорију стоке.

Табела 14. Прерада меса и употреба месних прерађевина из сопствене производње на газдинству

Уписују се количине произведених месних прерађевина у килограмима према врсти употребљеног меса (говеђе, свињско, живинско и остало) из сопствене производње газдинства. Поред тога, уписују се и употребљене количине тих производа за људску исхрану на газдинству, односно продате количине. Збир масе потрошених месних прерађевина за људску исхрану на газдинству (колона 2) и масе продатих месних прерађевина (колона 3) не мора бити једнак укупној маси месних прерађевина произведених на газдинству (колона 1). У том случају, разлика између укупне масе месних прерађевина произведених на газдинству (колона 1), масе потрошених месних прерађевина за људску исхрану на газдинству (колона 2) и масе продатих месних прерађевина (колона 3) представља залихе на газдинству.

Месне прерађевине могу бити: уситњено месо (млевено месо, уситњено месо обликовано у ћевапе, хамбургере, плескавице и др.), кобасице, димљени производи (шунка, плећка, печеница, говеђе месо, димљено бело месо и сл.), сувомеснати производи (пршут, сува шунка без костију, сува плећка, сува плећка без костију, ролована сува плећка, сува пршута, суви врат, буђола, сува говеђа пршута, суво овчије месо), сланина и масти (свињска маст, говеђи лој, чварци).

У случају да је за производњу одређене месне прерађевине, нпр. кобасице, употребљено више врста меса (јунеће и свињско у односу нпр. $1/3 : 2/3$), неопходно је приказати количине произведених месних прерађевина према размери у којој су те врсте меса и искоришћене за добијање поменуте месне прерађевине. Наиме, у одговарајућу колону треба унети $1/3$ масе месних прерађевина добијених у оквиру говеђег меса и $2/3$ у оквиру свињског меса.

Уколико је за добијање одређене месне прерађевине на газдинству употребљено и месо из сопствене производње и месо набављено од других (купљено месо), маса месних прерађевина односи се само на прерађевине добијене од меса из сопствене производње. У том случају, масу месних прерађевина потребно је приказати према размери искоришћеног купљеног меса и меса из сопствене производње (нпр. за 12 kg месних прерађевина трећина искоришћене масе меса је купљена, што значи да је маса месних прерађевина од меса из сопствене производње 8 kg), или на начин приказан у следећем примеру.

Пример: За производњу 16 kg кобасица за сопствену употребу на газдинству је, поред осталих додатака и зачина, потрошено 5 kg купљеног говеђег меса и 9 kg свињског меса из сопствене производње.

У табелу 14, ред број 2 – колона 1 и колона 2, уписати 10 ($9 + 5 = 14$; $9/14 = 0,6$; $0,6 \cdot 16 = 10$).

Приликом уписивања података о укупној маси месних прерађевина – по врстама меса, имати у виду уписану масу утрошене количине свежег меса из сопствене производње на газдинству (табела 12, колона 5).

Табела 15. Употреба примарних сточарских производа из сопствене производње на газдинству

Залихе на почетку периода (колона број 1) – уколико количина вуне и количина меда из сопствене производње које се налазе на газдинству на дан 1. децембра претходне године већ нису уписане, утврђују се на терену.

Залихе на крају периода (колона број 10) – уписати количину вуне и количину меда из сопствене производње које су затечене на газдинству на дан 1. децембра текуће године.

Сирово кравље млеко, ℓ – употребљене количине крављег млека на газдинству, као и продате количине, односе се само на сирово кравље млеко из сопствене производње.

Контрола: $3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 = 2$

Пример: Газдинство је произвело 2000 ℓ крављег млека (ова количина је уписана у табелу 2, ред број 2); половина (1000 ℓ) искоришћена је за производњу сира, који се и продавао и користио на газдинству, без губитака (није дошло до кварења млека у току прераде, нити је млеко због неисправности или другог разлога просуто). Око 600 ℓ је продато у свежем стању на пијаци, а остатак је потрошен на газдинству за људску исхрану (као напиту). На газдинству се није хранила стока (телада) помузеним млеком.

Подаци о употреби сировог крављег млека (ред број 1, табела 15) уписују се на следећи начин: у колону број 2 уписује се 2000 (преписује се податак из табеле 2, ред број 2), у колону број 3 уписује се 400, у колону број 4 уписује се 1000, а у колону 8 уписује се 600. Колоне број: 5, 6, 7 и 9 остају празне.

Укупна производња (2000 ℓ) = Потрошено за људску исхрану (400 ℓ) + Прерађено (1000 ℓ) + Потрошено за исхрану стоке (0) + Продато другим пољопривредним газдинствима (0) + Продато млекарама или откупним станицама (0) + Продато на други начин (600 ℓ) + Губитак (0).

Ово објашњење односи се и на сирово овчије и козје млеко.

Обавезно извршити контролу уписаних података у сваком реду како је наведено у претколони.

Табела 16. Прерада млека и употреба млечних производа из сопствене производње на газдинству

Уписују се количине добијених млечних производа према врсти употребљеног млека из сопствене производње (кравље, овчије, козје) које су прерађене на газдинству и које су приказане у табели 15 (количина прерађеног крављег млека – ред број 1, колона 4; количина прерађеног овчијег млека – ред број 2, колона 4; количина прерађеног козјег млека – ред број 3, колона 4). Поред тога, за све финалне млечне производе уписују се употребљене количине тих производа за људску исхрану на газдинству, односно продате количине. Збир количине потрошеног млечног производа за људску исхрану на газдинству (колона 2) и продате количине млечног производа (колона 4) не мора бити једнак укупној количини млечног производа (колона 1). У том случају, разлика између укупне количине млечног производа произведеног на газдинству (колона 1), количине потрошеног млечног производа за људску исхрану на газдинству (колона 2) и продате количине млечног производа (колона 4) представља залихе на газдинству (осим код обраног млека).

Уписати произведену количину обраног млека једино у случају да се обрано млеко, добијено као споредни производ у току производње павлаке, милерама, кајмака или маслаца, није користило за производњу неког другог млечног производа (нпр. сира), већ се користило као готов производ. Обрано млеко као готов (финални) производ може да се употреби за људску исхрану, или за исхрану стоке на газдинству, или за продају, па произведена количина (колона 1) може бити једнака или већа (уколико постоје залихе) од збира количине која је искоришћена за људску исхрану (колона 2), количине која је искоришћена за исхрану стоке (колона 3) и продате количине обраног млека (колона 4).

1 ℓ млека (млечног производа) = 1,03 kg млека (млечног производа)

Приликом попуњавања ове табеле треба имати у виду количину млека потребну за добијање одређеног млечног производа. Одступања од норматива (видети под 3.5) могућа су у зависности од врсте и квалитета сировог млека.

Количине добијених млечних производа требало би да одговарају утрошеним количинама сировог млека. Тако нпр. ако је укупна прерађена количина млека 1000 ℓ, а на газдинству се производио углавном меки сир, онда у ред број 1, у прву колону, треба уписати 143. Иначе, количина млека за производњу 1 kg сира креће се у интервалу од 5 ℓ до 10 ℓ. Уколико се на газдинству од крављег млека производе и сир и кајмак, количина произведеног кајмака је обично око 6,4 пута мања од произведене количине сира: од 10 ℓ млека добије се око 1,6 kg сира и око 0,25 kg кајмака. Нпр.: ако је на газдинству прерађено 600 ℓ крављег млека за производњу сира и кајмака, онда у ред број 2, у прву колону, треба уписати 15 ($0,25 \cdot 60$), а у ред број 1, у прву колону, треба уписати 96 kg сира ($15 \cdot 6,4$).

1.4.1.3 Узорак

Јединице посматрања су породична пољопривредна газдинства, као и правна лица и предузетници који се баве пољопривредном производњом, у узорку.

Узорак је стратификован прост случајан.

Оквир за избор узорка чине сва активна пољопривредна газдинства из СРПГ која се баве сточарством. Узорак обухвата 100% газдинства која поседују стоку у СРПГ, што је у складу са Уредбом (ЕЗ) бр. 1165/2008, члан 3.

Стратификација је дефинисана према правном статусу, величини пољопривредног газдинства и територији (НУТС 2 ниво – ниво региона). Пољопривредна газдинства су класификована у четири величинске класе према критеријумима датим у табели.

Табела 3 Критеријуми за величинске класе пољопривредних газдинства

	Величинске класе			
	1	2	3	4
Говеда	≥ 50	20-49	10-19	< 10
Свиње	≥ 70	30-69	10-29	< 10
Овце	≥ 100	50-99	10-49	< 10
Козе	≥ 50	20-49	10-19	< 10
Живина	$\geq 5\ 000$	100-4\ 999	50-99	< 50
Кошнице пчела	≥ 150	50-149	10-49	< 10

Сва правна лица и предузетници су укључени у узорак. У узорак су укључена и сва велика газдинства, тј. све јединице из величинске класе '1'.

За одређивање величине узорка користи се Bethel-ов алгоритам базиран на Neyman-овој методи. Величина узорка креће се од 0,9-1,5% пољопривредних газдинства.

Будући да су при дефинисању оквира за избор узорка коришћени само подаци из СРПГ, проблем необухвата (потцењивања) је присутан, али се не мери.

1.4.1.4 Организација прикупљања података, унос и обрада

Прикупљање података врши се путем интервјуа „face to face“ за породична газдинства и предузетнике тзв. PAPI методом (*Paper and pencil interviewing*) и методом извештавања – путем поште или путем веба тзв. CAWI методом (*Computer aided web interviewing*) за правна лица. Садржај упитника је исти за сваки статус пољопривредног газдинства.

РЗС ангажује анкетаре за спровођење истраживања на терену, за породична газдинства и предузетнике. Одељења РЗС (16) су надлежна за организовање једнодневне обуке за анкетаре у општинским пунктовима. Током обуке, анкетарима се обезбеђује материјал: потребан број упитника, приручник и овлашћења. Анкетари су дужни да присуствују обуци и да, у току свог теренског рада, поступају у складу са приручником и инструкцијама које су добили током обуке. Трајање теренских активности је 15 дана. Након тога, анкетари достављају попуњене упитнике одговорном лицу из подручног одељења РЗС. Одговорно лице је дужно да са анкетаром провери потпуност и тачност материјала (попуњених упитника) и да

материјал преда на унос података. Контролисани унос и обрада података врши се у подручним одељењима РЗС, према дефинисаним критеријумима логичке и рачунске контроле.

Ради финансијске ефикасности, одређени број породичних газдинстава и газдинстава предузетника се интервјуише од стране оператера путем телефона са компјутерском подршком тзв. CATI методом (*Computer-assisted telephone interviewing*), централизовано – из кол центра РЗС у Београду. РЗС врши селекцију оператера, организује обуку за оператере и успоставља дежурства током интервјуа. У току обављања интервјуа, оператери врше контролисани унос према дефинисаним критеријумима логичке и рачунске контроле.

Процедуре за спровођење Анкете о пољопривредној производњи – сточарска производња дате су у Анексу 1 Методолошког извештаја.

Апликације за контролисани унос и обраду података рађене су у ИСТ програму који је успостављен у РЗС-у.

Коначна контрола и обрада података се обавља у седишту РЗС у Београду. У овој фази контроле се обично не наилази на грешке које се односе на број стоке, већ само на тзв. "лаке" грешке, које се односе на одступање од датих интервала нпр. масе или производње по грлу, и сл. Ове грешке се по правилу коригују само ако су резултат погрешног уноса.

Не постоји евиденција о броју исправљених грешака.

Креирање излазних табела са оцењеним вредностима индикатора, као и објављивање података врши се у седишту РЗС у Београду.

Роковник активности је дат у наставку.

Рок	Задатак	Извршилац
20.10.	Креирање узорка	Одсек за методологију узорка и контролу квалитета података
25.10.	Израда листа газдинстава која ће бити анкетирани методом интервјуа (на терену или путем телефона) и извештајним методом	Одсек за методологију узорка и контролу квалитета података
01.11.	Слање листа изабраних газдинстава за анкетирање методом интервјуа на терену и за анетирање извештајним методом подручним одељењима Завода	Одељење пољопривреде и шумарства
10.11.	Избор анкетара	Завод и Подручна одељења Завода
18.11.	Дистрибуција материјала подручним одељењима Завода	Одељење пољопривреде и шумарства
18-19.11.	Инструктажа за подручна одељења	Одељење пољопривреде и шумарства
20.11.	Израда апликације за унос, креирање и израда излазних табела	Одељење статистике пољопривреде и шумарства и ИТ сектор
20-29.11.	Контактирање правних лица, провера адреса и одзива, и прослеђивање упитника путем поште	Подручна одељења Завода
20-29.11.	Избор оператера, одржавање једнодневне инструктаже, потписивање уговора	Одељење пољопривреде и шумарства

Рок	Задатак	Извршилац
25-29.11.	Одржавање једнодневне инструктаже, подела материјала и потписивање уговора са изабраним анкетарима за терен	Подручна одељења Завода
2-16.12.	Анкетирање (прикупљање података)	Анкетари и оператери
До 17.12.	Достављање попуњених упитника подручним одељењима Завода	Анкетари и правна лица у узорку
17.12-15.1	Унос и контрола података	Подручна одељења Завода
15.1-20.2.	Даља обрада података и припрема претходних резултата о броју стоке	Одељење пољопривреде и шумарства
14.2.	Публиковање Саопштења ПО12 и прослеђивање претходних резултата Евростату	Одељење пољопривреде и шумарства
1.4.	Публиковање коначних резултата о броју стоке и сточарској производњи	Одељење пољопривреде и шумарства
До 15.5.	Прослеђивање коначних резултата о броју стоке Евростату	Одељење пољопривреде и шумарства

1.4.2 Анкета о броју свиња

1.4.2.1 Циљеви и референтни период

Циљ ове анкете је добијање података о броју свиња по категоријама. Ови подаци се користе и као основа за прогнозу бруто домаће производње свињског меса у потребној (полугодишњој) периодици.

Анкета о броју свиња спроводи се у периоду од 24. маја -7. јуна. Подаци се односе на стање на дан 23. маја (критични моменат).

1.4.2.2 Дефиниције појмова и објашњења

Дефиниције појмова и објашњења дата су према упитнику Анкета о броју свиња (ПО-54).

Уписује се број грла (властитих и туђих) која се налазе на газдинству на дан 23. маја текуће године. Под туђим грлима подразумевају се грла која су власништво других правних или физичких лица, а налазе се на дотичном газдинству због тога, чувања и сл. Не уписују се властита грла која се налазе код других правних или физичких лица због тога, чувања итд., осим грла у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом газдинству ради парења).

Подаци о свињама односе се на број свиња, по наведеним категоријама:

Ред број 1: Прасад масе мање од 20 kg – број прасади телесне масе мање од 20 kg.

Ред број 2: Свиње масе 20 – 49 kg – број младих грла оба пола, телесне масе од 20 kg до 49 kg, која се гаје за приплод или за клање, или им намена још није одређена.

Редови 3 – 5: Товне свиње – број грла оба пола, телесне масе 50 или више kg, која се узгајају за клање (укључујући нерастове и крмаче искључене из приплода), по следећим категоријама:

Ред број 3: 50 – 79 kg;

Ред број 4: 80 – 109 kg;

Ред број 5: 110 или више kg;

Редови 6 – 11: Приплодне свиње – број грла телесне масе 50 или више kg која се узгајају за приплод или су у приплоду, по следећим категоријама:

Ред број 6: Мушка назимад – млада мушка грла одабрана за приплод, која још нису коришћена у приплоду;

Ред број 7: Женска назимад – млада женска грла која се још нису прасила (укључујући супрасне назимице);

Ред број 8: Од укупног броја женске назимади: супрасне назимице – од укупног броја женске назимади (ред бр. 7), навести број супрасних, тј. младих женских грла која су први пут супрасна и од којих се очекује први подмладак;

Напомена 1: Број супрасних назимица не може бити већи од броја женске назимади

Ред број 9: Нерастови – изабрана одрасла мушка грла која се користе у приплоду;

Ред број 10: Крмаче – одрасла женска грла која су се најмање једном прасила (укључујући и супрасне крмаче);

Ред број 11: Од укупног броја крмача: супрасне крмаче – од укупног броја крмача (ред бр. 10), навести број супрасних крмача;

Напомена 2: Број супрасних крмача не може бити већи од укупног броја крмача.

Ред број 12: Свиње, укупно – укупан број свиња гајених на газдинству, независно од намене узгоја и држања, као збир стања категорија из редова бр.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 и 10, добија се аутоматски;

Напомена 3: Укупан број свиња обавезно проверити са испитаником.

Ред број 13: Од укупног броја свиња: свиње у тову – навести број грла која су стављена у тов, без обзира на пол, старост и начин товљења, како би се након постизања одређене телесне масе клала.

Напомена 4: Број свиња у тову не може бити већи од укупног броја свиња нити мањи од збира товних свиња масе 50 или више kg (3+4+5).

Упоредни приказ категоризације свиња према ЕУ стандардима и националне категоризације свиња дат је у табели 2 (видети под 1.4.1.2).

1.4.2.3 Узорак

Јединице посматрања су активна пољопривредна газдинства (породична газдинства, правна лица и предузетници) која су у узорку.

Узорак је стратификован прост случајан.

Оквир за избор узорка чине сва активна пољопривредна газдинства која се баве узгојем свиња, према СРПГ.

Оквир узорка покрива 100% популацију свиња која се налази у СРПГ, што је у складу са регулативом (ЕС) број 1165/2008, члан 3.

Стратификација је дефинисана према правном статусу, величини пољопривредног газдинства и територији (НСТЈ 2, ниво региона). Пољопривредна газдинства су класификована у пет класа, према критеријумима датим у наредној табели.

Табела 4 Критеријуми за величинске класе пољопривредних газдинстава

	Величинске класе				
	1	2	3	4	5
Свиње	≥ 70	30-69	10-29	3-9	< 3

Све правне јединице и предузетници из оквира укључени су у узорак. Такође сва породична пољопривредна газдинства из величинске класе '1' су укључена у узорак. За одређивање величине узорка је коришћен Bethel-ов алгоритам базиран на Неуман-овој методи. Величина узорка је око 1% пољопривредних газдинстава.

1.4.2.4 Организација прикупљања података, унос и обрада

Ради финансијске ефикасности, изабрана газдинства интервјуишу се од стране оператера путем телефонских позива, са компјутерском подршком (CATI метода), централизовао – из кол центра РЗС у Београду. РЗС је извршио селекцију, организовао обуку за оператере и успоставио систем дежурстава током интервјуа. Унос и обрада података вршена је у ИСТ програму. Оператери, задужени за спровођење Анкете о броју свиња путем телефона, врше контролисани унос података. Нема података о броју исправљених грешака током процеса уноса.

Детаљна Процедура за спровођење Анкете о броју свиња дата је у Анексу 2 Методолошког извештаја.

Креирање излазних табела са оцењеним вредностима индикатора, као и објављивање података врши се у седишту РЗС у Београду.

Роковник активности дат је у наставку.

Рок	Задатак	Извршилац
1. мај	Креирање узорка	Одсек за методологију узорка и контролу квалитета података
10. мај	Израда Списка изабраних газдинстава са идентификационим подацима	Одсек за методологију узорка и контролу квалитета података
15. мај	Слање обавештења изабраним газдинствима	Одељење статистике пољопривреде и шумарства
15. мај	Израда апликације за унос, креирање и израда излазних табела	Одељење статистике пољопривреде и шумарства и ИТ сектор
15-23. маја	Избор оператера, потписивања уговора, одржавање једнодневне инструктаже	Одељење статистике пољопривреде и шумарства

Рок	Задатак	Извршилац
24. маја – 7. јуна	Анкетирање	Оператери
7-30. јуна	Обрада података и добијање првих резултата	Одељење статистике пољопривреде и шумарства
До 15. септембра	Прослеђивање претходних података Евростату	Одељење статистике пољопривреде и шумарства
До 15. октобра	Прослеђивање коначних података Евростату	Одељење статистике пољопривреде и шумарства

1.4.3 Остали начини прикупљања података

Не постоје други начини прикупљања релевантних података.

1.4.4 Коришћење административних података

За анализу и валидацију оцењеног броја говеда користе се подаци из Регистра говеда Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (МПШВ).

1.5. Публиковање и дисеминација података

Први резултати АПП (број стоке, по врстама - укупно, до нивоa региона) расположиви су од 14. фебруара и објављују се у виду Саопштења ПО12. Коначни резултати о броју стоке и сточарској производњи расположиви су од 1. априла у бази података на сајту РЗС, а објављују се и у Статистичком годишњаку Републике Србије, до нивоa региона.

Резултати Анкете о броју свиња, до нивоa региона, доступни су на сајту РЗС од 30. јуна.

Главни корисници података су МПШВ и остала министарства, привредне коморе релевантних података и друге институције, појединци.

Прикупљени подаци доступни су само као збирни подаци. Лични и други прикупљени подаци представљају званичну статистику и као такви су поверљиви и подлежу посебној заштити, која се обезбеђује у свим фазама спровођења истраживања.

Сва лица која директно спроводе истраживања обавезна су да поступају у складу са Законом о званичној статистици и да податке добијене током истраживања чувају као пословну тајну. Свака злоупотреба службене статистике подлеже прекршајној одговорности, како је прописано овим законом.

2. Статистика мяса

2.1 Одговорна институција и контакт особа

Републички завод за статистику Србије, Милана Ракића 5, Београд, Србија

Драгана Погарчић, шеф

Групе за статистику сточарства и рибарства

Републички завод за статистику Србије

Милана Ракића 5, Београд, Србија

телефон: +381 11 2412 922 локал: 243

E-mail: dragana.pogarcic@stat.gov.rs

www.stat.gov.rs

2.2 Правни оквир

У складу са Законом о званичној статистици (Службени гласник РС, број 104/09), Уредбом о дефинисању плана званичне статистике за референтну годину, Уредбом (ЕЗ) бр. 1165/2008 која се односи на статистику стоке и мяса (Regulation (EC) No 1165/2008 of 19 November 2008 concerning livestock and meat statistics and repealing Council Directives 93/23/EEC, 93/24/EEC and 93/25/EEC) и Споразумом о сарадњи (Анекс 1), потписаним између МПШВ и РЗС, 14. јануара 2014. године.

2.3 Опис стања

Од 2008. године, подаци о клању стоке у кланицама преузимају се из административног извора (МПШВ), у месечној периодици.

Укупно клање стоке на територији Републике Србије процењује се на основу биланса стоке, по врстама. Треба напоменути да, због примењеног метода процене, укупно клање укључује сав нерегистровани промет стоке.

Клање ван кланица представља разлику укупног клања и клања у кланицама. Резултати показују да је клање ван кланица значајно на територији Републике Србије и да је сезонског карактера (нпр. клање свиња у зимском периоду и клање оваца у пролеће).

Подаци о клању ван кланица у месечној периодици израчунавају се као разлика између укупног клања и клања у кланицама, по категоријама, за референтни месец, и доступни су од 2015. године.

У складу са Уредбом (ЕЗ) бр. 1165/2008, поред података о броју стоке по врстама и категоријама и производњи мяса (клању стоке) у Републици Србији, од 2015. године обезбеђује се и прогноза бруто домаће производње мяса.

2.4. Дефиниције појмова и објашњења

Месечни подаци о клању у кланицама односе се на број, бруто и нето масу закланих животиња, по врстама и категоријама наведеним у Анексу IV, Уредбе (ЕЗ) бр. 1165/2008: телад, млада говеда, јунице, краве, волови, бикови, свиње – укупно, јагњад и шиљежад, остале овце, козе – укупно, кокош, ћурке, патке и остала живина.

Бруто маса стоке представља масу животиња непосредно пред клање.

Рандман је однос нето и бруто масе и изражава се у процентима (%).

Нето маса (месо) закланих животиња је маса очишћеног и охлађеног трупа, тј. маса заклане, охлађене и оцеђене животиње после отклањања одређених делова тела, у зависности од врсте:

Коњи - тело заклане животиње након скидања коже, без органа који се налазе у грудној / абдоминалној шупљини, као и без главе, репа и ногу (пресечене на метакарпалним зглобовима или тетивама). Бубрези, бубрежни лој и сало су укључени у масу трупа;

Говеда - тело заклане животиње након скидања коже, без органа који се налазе у грудној / абдоминалној шупљини, без главе, репа и ногу (пресечене на метакарпалним зглобовима или тетивама). Бубрези, бубрежна лој, полни орган и виме нису укључени у масу трупа;

Овце и козе - тело заклане животиње без органа садржаних у торакалној / трбушној шупљини, без главе и ногу (пресечене на метакарпалним зглобовима или тетивама), без репа, полног органа и вимена. Бубрези и бубрежни лој су укључени у масу трупа;

Живина - тело заклане, очерупане и очишћене животиње. Јестиви органи код живине укључују срце, јетру, желудац, врат, ноге и главу. За потребе прослеђивања података Евростату, прерачунава се нето маса на 65% од бруто масе (тзв. „65% chicken“).

Свиње - тело заклане животиње, искрвављено и очишћено, без језика, бризли, папака, полног органа, трбушног сала, бубрега и дијафрагме.

Биланс стоке – по врстама, представља обрт стада/јата током године, у коме се региструју промене у бројном стању стоке. Подаци о извозу и увозу стоке у оквиру биланса стоке приказани су према специјалном систему трговине.

Прираст стоке представља производњу живе мере стоке током године као резултат приплода, пораста и гојења стоке. Чине га:

- разлика масе живе стоке на крају и на почетку године;
- разлика масе извезене и увезене живе стоке;
- укупна бруто маса заклане стоке на територији Републике Србије.

За националне потребе, *производња меса* представља нето масу заклане стоке из домаће производње (укупно клање на територији РС - увоз живе стоке + извоз живе стоке) уз одбитак сирових масноћа. За израчунавање нето на основу бруто масе, користе се подаци о клању стоке у кланицама.

Сирове масноће чине сало, сланина, опорњак и лој који се налази око црева. Лој око бубрега не укључује се у сирове масноће.

Прогноза бруто домаће производње (БДП) меса изражава се у броју грла и израђује се: за говеда у годишњој периодици (прогноза за наредна четири семестра), за свиње у полугодишњој периодици (прогноза за наредна четири квартала) и за овце у годишњој периодици (прогноза за наредна два семестра).

2.5 Извори података

Од 2008. године, подаци о редовном и принудном клању у кланицама (број, бруто маса, нето маса, маса јестивих органа, маса сирових масноћа) обезбеђују се месечно, на основу евиденције МПШВ - регионалних канцеларија Управе за ветерину (административни извор).

Спровођењем АПП добијају се подаци о продаји живе стоке (број и маса), куповини живе стоке (број и маса), заклању стоци на газдинствима (број и маса), угинулој стоци (број), као и подаци о броју и маси стоке на крају референтне године. Број рођених грла (приплод) израчунава се коришћењем коефицијената који се примењују за потребе израде економских рачуна у пољопривреди и који представљају резултат истраживања из претходних година (петогодишњи просек): 0,80 телади по крави; 16,38 прасади по крмачи; 1,90 јаради по кози; 1,30 јагњади по овци.

Биланс стоке – по врстама (говеда, свиње, овце, живина) израчунава се на основу расположивих података, на следећи начин:

1. Грла стоке на почетку године (број и маса, АПП - претходна година) (+)
 2. Број рођене стоке (број, израчунат применом коефицијената) (+)
 3. Увоз (број и маса, Управа царина) (+)
 4. Извоз (број и маса, Управа царина) (-)
 5. Укупно клање (број и маса, процењени на основу биланса живе стоке) (-)
 6. Број угинулих животиња (број, АПП - референтна година) (-)
 7. Грла животиња на крају године (број и маса, АПП - референтна година) (-)
- Збир приходних ставки (са ознаком +) једнак је збиру расходних ставки (-).

Укупно клање у билансној табели представља укупно клање стоке на територији Републике Србије. Када се од укупног клања на територији одузме увезена а дода извезена стока, добија се број и бруто маса заклање стоке за обрачун производње меса.

Разлика између укупног клања (број и маса) и клања у кланицама (број и маса) представља клање ван кланица.

Одабрана метода процене месечног клања ван кланица заснива се на трогодишњем просеку оствареног укупног клања - по месецима и категоријама стоке. Разлика између укупног клања и клања у кланицама одређене категорије представља клање стоке те категорије ван кланица у референтном месецу. Структура клања ван кланица по категоријама (Анекс IV, Уредба (ЕЗ) бр. 1165/2008) и месецима је обезбеђена спровођењем АПП.

Прорачун прогнозе БДП меса врши се на следећи начин: за сваки месец референтне године израчунава се остварена бруто домаћа производња у броју грла (извоз - увоз + клање у кланицама + клање ван кланица) по категоријама (телади и млада говеда, јунице, краве, бикови и волови, прасад, свиње живе масе 20-49 kg, свиње живе масе 50 или више kg, јагњад и шиљежид, друге овце), а затим се израчунава учешће остварене бруто домаће производње одговарајуће категорије у броју грла те

категорије у претходној години (претходно стање). Просечна вредност последња три коефицијента (количника) за одређену категорију примењује се на број грла те категорије стоке према последњим резултатима АПП (за говеда, свиње и овце) и Анкете о броју свиња (за свиње), а затим се прогноза, по категоријама, приказује у одговарајућим периодима (у виду кварталних или полугодишњих агрегата), у зависности од врсте стоке. Прогноза БДП меса за говеда и овце израђује се у годишњој а за свиње у полугодишњој периодици.

2.6 Други начини прикупљања података

Не постоје други начини прикупљања релевантних података.

2.7 Употреба административних извора

Управа за ветерину (МПШВ) , у складу са законом, контролише и води евиденцију о клању стоке у кланицама. Како би се осигурали јединствени подаци о клању стоке који би задовољили националне и међународне захтеве, 2008. године је уведено редовно месечно извештавање о редовном и принудном клању стоке у регистрованим кланицама од стране регионалних канцеларија Управе за ветерину. Преузимање података из административног извора додатно је осигурано Споразумом о сарадњи (Анекс 1). Према овом Споразуму, МПШВ је одговорно за вођење одговарајуће евиденције, а РЗС пружа техничку помоћ МПШВ у вођењу евиденције и одговорно је за обраду и дисеминацију података.

Извор података статистике спољне трговине (подаци о увозу и извозу стоке) је Јединствена царинска исправа о извозу и увозу робе. Царинарнице и овлашћена шпедитерска предузећа прослеђују, у електронској форми, све документе Републичкој управи царина. РЗС преузима Јединствене царинске исправе спремне за аутоматску обраду података од Републичке управе царина и врши даљу статистичку контролу и обраду.

2.8 Организација прикупљања података

У 2007. години спроведено је пилот истраживање у вези месечног извештавања о клању у регистрованим кланицама од стране регионалних канцеларија Управе за ветерину (25). Од 2008. године, ови подаци се редовно достављају у месечној периодици. До 2016. године ветеринарски инспектори, задужени за обављање службене контроле у кланицама и вођење евиденције о редовном и принудном клању у управном округу припадајуће регионалне канцеларије, попуњавали су табеле у екселу за сваку клиницу и прослеђивали их РЗС -у до 20. дана у месецу са подацима о клању за претходни месец, путем електронске поште. Унос података преко апликације у Visual Basic 6 обављао је РЗС.

Унос података о клању у кланицама путем веб апликације је ефикаснија техника за преузимање релевантних података од МПШВ која се примењује од 2016. године. Апликација је развијена у .net технологији, а база података је Microsoft SQL Server 2008 R2. РЗС је задужен за обраду података, објављивање и слање података Евростату.

Остали подаци потребни за обрачун производње меса добијају се спровођењем АПП. Организација прикупљања података за АПП дата је под тачком 1.4.1.4.

2.9 Публиковање и дисеминација података

Подаци о клању стоке и производњи меса објављују се у Статистичком годишњаку Републике Србије, а доступни су и на веб страници Завода у оквиру базе података, од 1. априла текуће за претходну годину. Подаци о месечном клању у кланицама објављују се у Месечном статистичком билтену. На веб страници РЗС су доступни подаци о процени клања ван кланица у месечној периодици (4 месеца након референтног месеца), као и подаци о прогнози БДП меса и то: за говеда и овце од 14. фебруара, а за свиње у полугодишњој периодици - од 14. фебруара и од 15. септембра.

Главни корисници података су МПШВ и друга министарства, привредне коморе, институције и појединци. Подаци се редовно достављају и Евростату.

Прикупљени подаци доступни су само као збирни подаци. Лични и други прикупљени подаци представљају званичну статистику, и као такви су поверљиви и подлежу посебној заштити, која се обезбеђује у свим фазама спровођења истраживања.

Сва лица која директно спроводе истраживања обавезна су да поступају у складу са Законом о званичној статистици и да податке добијене током истраживања чувају као пословну тајну. Свака злоупотреба службене статистике подлеже прекршајној одговорности, како је прописано овим законом.

3. Статистика млека и млечних производа

3.1 Одговорна институција и контакт особа

Републички завод за статистику Србије, Милана Ракића 5, Београд, Србија

Драгана Погарчић, шеф

Групе за статистику сточарства и рибарства

Републички завод за статистику Србије

Милана Ракића 5, Београд, Србија

телефон: +381 11 2412 922 локал: 243

E-mail: dragana.pogarcic@stat.gov.rs

www.stat.gov.rs

3.2 Правни оквир

У складу са Законом о званичној статистици (Службени гласник РС, бр. 104/09), Уредбом о дефинисању плана званичне статистике за референтну годину, Директивом Савета 96/16 /ЕК из марта 1996. о статистичким истраживањима млека и млечних производа и Одлуком Комисије (97/80 / ЕК) од 18. децембра 1996. којом се прописују одредбе за примену Директиве Савета 96/16 /ЕК (Council Directive 96/16/EC of March 1996 on statistical surveys of milk and milk products and Commission Decision (97/80/EC) of 18 December 1996 laying down provisions for the implementation of Council Directive 96/16/EC on statistical surveys of milk and milk products) и Споразумом о сарадњи (Анекс 1), потписаним између МПШВ и РЗС, 14. јануара 2014. године.

3.3 Опис стања

2010. године започето је спровођење два истраживања о млеку и млечним производима: Месечни улаз сировог крављег млека и млечни производи добијени у млекарама и Годишњи улаз сировог млека (сво млеко) и млечни производи добијени у млекарама. Основни проблем који је настао у спровођењу ова два истраживања био је лош одзив млекара. Пре пројекта у оквиру ИПА 2011, од укупног броја млекара (142 у то време) само је 25% је одговорило на редовне статистичке захтеве за подацима.

Да би се побољшао одзив млекара, као и квалитет добијених података и како би се, у исто време, смањило оптерећење испитаника, успостављена је сарадња са МПШВ. С тим у вези, током 2013. године одржано је неколико састанака на којима је донесена одлука о укидању годишњег истраживања и проширењу листе производа истраживања у месечној периодици које би подржало МПШВ – Управа за Ветерину (Месечни улаз сировог млека - сво млеко и производи добијени од млека у млекарама). Поред тога, да би се обезбедио континуитет и квалитет прикупљених података, као и да би се дефинисале будуће обавезе и дужности у обезбеђивању јединствених података у вези статистике сточарства, Анекс I Споразума о сарадњи између МПШВ и РЗС је потписан 14. јануара 2014. године. Све ове активности резултирале су повећаним одговором млекара - до 80%, које све заједно обрађују више од 95% откупљеног млека. Од 2015. године РЗС располаже свим подацима у

вези статистике млека и млечних производа, у месечној (Табела А), годишњој (Табеле В, Н, С, I) и трогодишњој периодици (Табеле D, E, F, G) , у складу са Директивом Савета 96/16 /ЕК.

Треба напоменути да млекаре регистроване на територији републике Србије производе значајне количине млека за људску потрошњу са садржајем млечне масти изван дефинисаних интервала, тј. 0.51-1.49% или 1.81-3.49%. Према националним и ЕУ дефиницијама, ово млеко се не може одредити као пуномасно, нити као делимично обрано или обрано млеко, али је укључено у делимично обрано млеко у циљу пружања поузданих (реалних) података у вези инпута пуномасног и обраног млека за добијање одређених млечних производа у млекарама.

3.4 Дефиниције појмова и објашњења

Примењене дефиниције млека и млечних производа дате су у наставку.

Производња млека на газдинствима (помузено млеко) исказана је као нето производња. У ову количину није урачуната количина млека коју директно посише подмладак, а урачуната је количина помузеног млека (укључујући и колострум) која је искоришћена за исхрану подмлатка.

Сирово кравље млеко - природни секрет млечне жлезде краве из узгоја, добијен од једне или више мужа, коме није ништа додавано нити одузимано.

Сирово овчије млеко - природни секрет млечне жлезде овце из узгоја, добијен од једне или више мужа, коме није ништа додавано нити одузимано.

Сирово козје млеко - природни секрет млечне жлезде козе из узгоја, добијен од једне или више мужа, коме није ништа додавано нити одузимано.

Конзумно млеко - пуномасно млеко, делимично обрано и обрано млеко, без адитива (осим витаминских и минералних додатака). Односи се само на млеко намењено за непосредну потрошњу, у паковањима од 2 литре или мање.

Пуномасно млеко - производ који је термички обрађен, чији садржај млечне масти јесте најмање 3,50%.

Обрано пастеризовано млеко - обрано млеко које је подвргнуто дејству високе температуре за кратко време (најмање 720 С у трајању од 15 секунди или нека друга еквивалентна комбинација).

Обрано УХТ млеко - обрано млеко које је подвргнуто процесу високе пастеризације-УХТ поступак који подразумева обраду млека са непрекидним дотоком топлоте уз употребу високе температуре за кратко време (најмање 1350С у комбинацији са одговарајућим временом трајања температуре стерилизације).

Делимично обрано млеко - производ који је термички обрађен, са садржајем млечне масти од 1,50-1,80 % млечне масти.

Делимично обрано пастеризовано млеко - делимично обрано млеко које је подвргнуто дејству високе температуре за кратко време (најмање 720С у трајању од 15 секунди или нека друга еквивалентна комбинација).

Делимично обрано УХТ млеко - Делимично обрано млеко које је подвргнуто процесу високе пастеризације - УХТ поступак који подразумева обраду млека са

непрекидним дотоком топлоте уз употребу високе температуре за кратко време (најмање 1350 степени С у комбинацији са одговарајућим временом трајања температуре стерилизације).

Обрано млеко - производ који је термички обрађен, са садржајем млечне масти највише 0,50%.

Обрано пастеризовано млеко - обрано млеко које је подвргнуто дејству високе температуре за кратко време (најмање 720С у трајању од 15 секунди или нека друга еквивалентна комбинација).

Обрано УХТ млеко - обрано млеко које је подвргнуто процесу високе пастеризације-УХТ поступак који подразумева обраду млека са непрекидним дотоком топлоте уз употребу високе температуре за кратко време (најмање 1350С у комбинацији са одговарајућим временом трајања температуре стерилизације).

Млаћеница - споредни производ који се добија при производњи маслаца. Може се добити са или без додатка бактерија млечне киселине. Млаћеница са адитивима мора бити укључена у напитке на бази млека. Млаћеница у праху приказује се у оквиру млечних производа у праху.

Павлака – слој (филм) масти који се природно формира на површини млека спором агрегацијом емулгатора масних честица; уклања се скидањем са површине млека или екстрахирањем из млека центрифугирањем; садржи млечну масноћу од најмање 10% масе производа.

Павлака са садржајем масноће до 29% - обухваћена је пастеризована, стерилизована и УХТ павлака, кисела и слатка без обзира на то како је упакована.

Павлака са садржајем масноће не мање од 29% - обухваћена је пастеризована, стерилизована и УХТ павлака, кисела и слатка без обзира на то како је упакована.

Кисели млечни производи - производе се ферментацијом млека и млечних производа добијеним искључиво из млека, којима је дозвољено додавање састојака неопходних за њихову производњу, под условом да се ти састојци не додају као делимично или потпуно сурогат ниједној млечној компоненти, коришћењем стартер култура за млечне производе. Кисели млечни производи могу да садрже до 10% млечне масти. Кисели млечни производи могу се обогатити ароматичним састојцима (воће, воћни пире, воћна каша, џем, воћни сируп, воћни сок, мед, чоколада, какао, ораси, кафа и други адитиви за ароме), шећерима, заслађивачима и аромама.

Ферментисани млечни производи без адитива - обухваћени ферментисани млечни производи без адитива, као и производи којима је додат само шећер или посебне пробиотске културе (кефир).

Млечни напици - остали производи у течном стању који садрже најмање 50% млечних производа, укључујући производе на бази млаћенице, сурутке и пермеата,

уз додатак казеината, концентрата протеина млека, шећера, какаоа, чоколаде, кафе, воћа, производа од воћа и других сличних природних додатака и арома. Ту спадају и чоколадно млеко, млечна ледена кафа, млаћеница са адитивима и аромама.

Остали свежи производи - до сада ненаведени свежи производи на млечној бази (кајмак, паприка у павлаци, млечни десерти, сладоледи, кремове, пудинзи и сл.), без обзира на начин паковања.

Сладолед – сладолед добијен од млека.

Кондензовано млеко - производ добијен делимичном елиминацијом воде из пуномасног, делимично обраног или обраног млека, са или без шећера.

Кондензовано незаслађено млеко - кондензовано млеко без шећера.

Кондензовано заслађено млеко - кондензовано млеко са шећером.

Млечни производи у праху - производи добијени елиминацијом воде из павлаке, пуномасног, делимично обраног и обраног млека, млаћенице, закишељеног млека. Укључено и млеко у праху за одојчад и животињску исхрану.

Павлака у праху - производ добијен елиминацијом воде из павлаке, са садржајем млечне масти 42% и више.

Пуномасно млеко у праху - производ добијен елиминацијом воде из пуномасног млека, са садржајем млечне масти 26-42%.

Делимично обрано млеко у праху - производ добијен елиминацијом воде из делимично обраног млека, са садржајем млечне масти 1,6-25%.

Обрано млеко у праху - производ добијен елиминацијом воде из обраног млека, са садржајем млечне масти до 1,5%.

Млаћеница у праху - производ добијен елиминацијом воде из млаћенице.

Остали производи у праху - згрушано млеко и павлака, кефир и друга ферментисана или закишељена млека и павлаке, са или без додатка шећера или другог засалађивача, ароме, воћа или какаоа. Укључене мешавине производа у праху и производи у праху са протеинском основом.

Маслац и други жуто-масни млечни производи - обухваћен је маслац, масло, анхидрована млечна маст и други жуто - масни млечни производи, изражени у еквивалентима маслаца са садржајем млечне масти 82%.

Маслац - производ са садржајем млечне масти најмање 82%, са садржајем воде од максимално 16% и садржајем немасне суве материје до 2%.

Остали жуто масни производи - обухваћен је маслац са редукованим садржајем масти до 80%, као и разне врсте млечних намаза осим сирних (нпр. млечни маргарини), са садржајем масноће од 10 - 80%. Укључен је и кајмак.

Кајмак - производи се одвајањем горњег слоја термички обрађеног и охлађеног млека (подаци се прикупљају за националне потребе).

Сир - производ (зрео или свеж чврст или получврст) добијен коагулацијом млека, павлаке, суруткине павлаке или млаћенице, сам или у комбинацији, (деловањем сирила или другог одговарајућег коагуланта), и делимичним одвајањем сурутке настале у таквом процесу.

Укупна количина сира може се приказати на два начина:

- према врсти млека: крављи сир, овчији сир, козји сир, остали (мешани) сир;
- према тврдоћи сира, при чему сазревање сирева у тврђе категорије зависи од садржаја воде у безмасној материји (MFFB):

$MFFB = (\text{тежина воде} / (\text{укупна тежина} - \text{тежина масти})) * 100.$

- меки сир - MFFB је изнад 67%
- полутврди сир - MFFB је 54-69%
- тврди сир - MFFB је 49-56%
- екстратврди сир - MFFB је мањи од 51%
- свежи сир - производ добијен од киселог млека из кога је већи део серума одстрањен (дренирањем или притискањем). Обухваћена је и грушевина (осим у облику праха) са садржајем шећера и додатог воћа преко 30%, као и свежи сир од сурутке (добијен из концентроване сурутке додавањем млека или млечне масти).

Количина сира која је употребљена за производњу обрађеног (топљеног) сира се не обухвата.

Обрађени (топљени) сир - производ добијен рендањем, мешањем, топљењем и емулговањем једне или више врста сирева под утицајем топлоте, уз помоћ емулгатора, са или без додавања млечних компоненти и /или других намирница.

Казеин и казеинати – казеин је главни састојак млека, добија се од обраног млека згрушавањем (са киселином или сирилом). Појам обухвата све врсте казеина без обзира на метод згрушавања. Казеинати (соли казеина) обухватају натријумове и амонијумове соли (растворљиви казеинати) које се обично користе за припремање концентроване хране и добијање фармацеутских производа.

Сурутка - Производ добијен у процесу производње сира или казеина. Количина сурутке која је искориштена као сировина за даљу обраду мора бити искључена. Сурутка испоручена у течном стању - обухваћена и сурутка искоришћена за исхрану животиња.

Лактоза - млечни шећер

Лактоалбумин - један од главних протеинских састојака сурутке.

Одређене дефиниције млека и млечних производа нису у потпуности изједначене са дефиницијама датим у Анексу I Директиве Савета 96/16/ЕК. Упоредна табела националних и ЕУ дефиниција млека и млечних производа дата је у наредној табели.

Табела 5 Националне и ЕУ дефиниције млека и млечних производа – упоредна табела

Млеко и млечни производи	Националне дефиниције
Конзумно млеко	= ЕУ (11)
Сирово млеко	=ЕУ (111)
Пуномасно млеко	=ЕУ (112)
Делимично обрано млеко	=ЕУ (113)
Обрано млеко	макс. садржај м.м. =0,50% уместо 0.30%, ЕУ (114)
Млаћеница	=ЕУ (12)
Павлака	=ЕУ (13)
Ферментисано млеко	=ЕУ (14)
Пића на бази млека	=ЕУ (15)
Остали свежи производи	=ЕУ (16)
Кондезовано млеко	=ЕУ (21)
Млечни производи у праху	=ЕУ (22)
Маслац	=ЕУ (23)
Сир	МФФВ Полутврди сир од 54 до 69% уместо 55 до 62%, ЕУ (2423); МФФВ тврди сир од 49 до 56% уместо 47 до 55%, ЕУ (2424); МФФВ екстра тврди сир мање од 51% уместо мање од 47%, ЕУ (2425).
Обрађени (топљени) сир	=ЕУ (25)
Казеин и казеинати	=ЕУ (26)
Сурутка	=ЕУ (27)
Остали произведени производи	=ЕУ (28)

3.5 Извори података

Месечни подаци о крављем млеку и млечним производима добијеним у млекарама (Табела А) доступни су од 2012. године. Од јануара 2015. детаљни месечни подаци о активностима млекара добијају се преузимањем евиденције МПШВ (административни извор). Евиденција се обезбеђује на основу месечних извештаја млекара, који се достављају путем веб упитника (*Месечни улаз сировог млека (сво млеко) и производи добијени у млекарама*). РЗС је одговоран за обраду и објављивање података.

Годишњи подаци за Табелу В (Годишња производња и употреба млека - сво млеко, у млекарама) израчунавају се на основу месечних извештаја млекара, откупа пољопривредних производа од породичних газдинстава и продаје (реализације) производа из сопствене производње предузећа и задруга. Употреба млека (инпут млека) за производњу одређених млечних производа у млекарама израчунава се аутпут методом (на основу садржаја млечне масти и протеина у крајњим производима од млека). Подаци за Табелу Н који се односе на количину (масу) протеина у млечним производима добијеним од крављег млека у млекарама, обрачунавају се на основу количине млечних производа од крављег млека и садржаја протеина у процентима (Табела В).

Трогодишњи подаци о структури откупних станица и млекара, према количинама млека и одређених млечних производа (Табеле D, E, F, G) добијају се посебном обрадом података о откупу млека и количинама млечних производа добијеним у млекарама у референтној години.

Подаци о годишњој производњи и употреби млека (сво млеко) и добијеним млечним производима на газдинствима (Табела С) и регионални подаци о производњи крављег млека (Табела I) за одговарајућу референтну годину, прикупљају се спровођењем АПП. Употреба млека (инпут млека) за производњу одређених млечних производа на газдинствима (Табела С) израчунава се на основу коефицијената представљених у следећој табели.

Табела 6 Нормативи млека за производњу одређених млечних производа

		Захтевана количина млека
1.	1 kg сира	5-10 ℓ
2.	1,6 kg сира и 0,25 kg <i>кајмака</i> или 0,25 kg <i>кајмака</i> и око 9 ℓ обраног млека	10 ℓ
3.*	1kg маслаца	22.5kg
4.*	1kg павлаке	0.263kg*сджај млечне масти у павлаци (20%)
5.	1 ℓ киселог млека	1 ℓ

За прерачунавање запремине у масу млека примењена је следећа једначина: 1 ℓ млека = 1,03 kg млека.

* Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 595/2004 од 30. марта 2004

Сви подаци у месечној, годишњој (осим података о производњи млека) и трогодишњој периодици доступни су само на националном нивоу. Подаци о производњи млека (помузенoм млеку – крављем, овчијем и козјем, на газдинствима) су доступни до нивоa региона.

За потребе израчунавања годишњих података о млеку и млечним производима у млекарама (табела В) користе се и подаци о увозу и извозу млека, павлаке и других млечних производа у већим паковањима (2 ℓ и више) од стране млекара, у референтној години (подаци статистике спољне трговине).

Додатни извори података су истраживања у оквиру статистике унутрашње трговине РЗС у вези откупа пољопривредних производа од породичних газдинстава и продаје (реализације) производа из сопствене производње предузећа и задруга.

3.6 Остали начини прикупљања података

У циљу валидације података који се односе на садржај млечне масти и протеина добијеним из редовних месечних извештаја млекара, коришћени су подаци о просечном садржају млечне масти и протеина у млечним производима које су дали стручњаци из области технологије млека и млечних производа Ветеринарског факултета Универзитета у Београду. Поред тога, за потребе валидације података статистике млека и млечних производа користе се и резултати истраживања РЗС у области индустрије (подаци о произведеним млечним производима у месечној периодици - према Номенклатури индустријских производа у складу с Класификацијом делатности и подаци у годишњој периодици - према класификацији PRODCOM).

3.7 Употреба административних извора

Како би се обезбедили јединствени подаци који ће задовољити међународне и националне потребе, евиденција МПШВ о млеку и млечним производима добијеним у млекарама (административни извор) је основа за обезбеђивање неопходних података у месечној, годишњој и трогодишњој периодици. Преузимање података из административног извора дефинисано је Споразумом о сарадњи (Анекс 1). Према овом Споразуму, МПШВ је одговорно за вођење одговарајуће евиденције, а РЗС пружа техничку помоћ МПШВ у вођењу евиденције и одговорно је за обраду и дисеминацију података.

Извор података статистике спољне трговине (подаци о увозу и извозу пуномасног млека, свежег млека, обраног млека, павлаке и других производа у већим паковањима од 2 љ или више, које остварују млекаре) је Јединствена царинска исправа о извозу и увозу робе. Царинарнице и овлашћена шпедитерска предузећа шаљу у електронској форми све документе Републичкој управи царина. РЗС преузима Јединствене царинске исправе, спремне за аутоматску обраду података, од Републичке управе царина и врши даљу статистичку контролу и обраду.

3.8 Организација прикупљања података

Евиденција о млеку и млечним производима у млекарама обезбеђује се применом веб уноса од стране млекара, у месечној периодици. Апликација је постављена у .нет технологији и база података је Microsoft SQL Server 2008 R2. Млекаре су у обавези да доставе податке до 20. у месецу за претходни месец.

Да би се избегло дуплирање података, податке за СИРОВО МЛЕКО - УЛАЗ - попуњавају само млекаре које:

- откупљују млеко директно од пољопривредних газдинстава (произвођача),
- откупљују млеко од колекционих центара,
- имају сопствену производњу.

Сирово млеко откупљено од других млекара или из увоза се не обухвата месечним извештајима млекара.

Податке о производњи млечних производа попуњавају све млекаре без обзира на порекло сировине, при чему се искључују следеће количине млечних производа:

- количине млечних производа које је млекара продала другим млекарама у земљи, без обзира на њихову даљу употребу (паковање или даља прерада);
- количине сопствених млечних производа које млекара даље користи као сировину за производњу других (финалних) млечних производа.

Уколико одзив млекара у одређеном месецу није потпун, подаци о количинама млечних производа у млекарама процењују се на основу добијене структуре производње млечних производа у млекарама, као и података о откупу пољопривредних производа (млека) од породичних газдинстава и продаје (реализације) производа из сопствене производње предузећа и задруга.

Подаци у вези производње млека и млечних производа на газдинствима добијају се спровођењем АПП. Организација прикупљања података за АПП дата је под тачком 1.4.1.4.

3.9 Публиковање и дисеминација

Подаци о производњи млека на газдинствима (помузену млеку – крављем, овчијем и козјем) доступни су од 1. априла текуће за претходну годину, у бази података на сајту РЗС, до нивоа региона.

Подаци у табелама В, Н и С у годишњој периодици су доступни од 2015. године на сајту РЗС, од 30. јуна текуће за претходну годину, за ниво Републике Србије.

Месечни подаци о улазу крављег млека и производњи млечних производа од крављег млека у млекарама доступни су од 2012. године, у бази података на сајту РЗС, 45 дана након референтног месеца, за ниво Републике Србије.

Сви подаци се редовно достављају Евростату.

Лични и други прикупљени подаци чине званичну статистику и као такви су поверљиви и подлежу посебној заштити, која се пружа у свим фазама спровођења истраживања.

Сва лица која директно спроводе истраживања обавезна су да поступају у складу са Законом о званичној статистици и да податке добијене током истраживања чувају као пословну тајну. Свака злоупотреба службене статистике подлеже прекршајној одговорности, како је прописано овим законом.

4. Статистика живине

4.1 Одговорна институција и контакт особа

Републички завод за статистику Србије, Милана Ракића 5, Београд, Србија

Драгана Погарчић, шеф

Групе за статистику сточарства и рибарства

Републички завод за статистику Србије

Милана Ракића 5, Београд, Србија

телефон: +381 11 2412 922 локал: 243

E-mail: dragana.pogarcic@stat.gov.rs

www.stat.gov.rs

4.2 Правни оквир

У складу са Законом о званичној статистици (Службени гласник РС, бр. 104/09), Уредбом о дефинисању плана званичне статистике за референтну годину, Уредбом (ЕЗ) бр. 617/2008 од 27. јуна 2008. о утврђивању детаљних правила за спровођење Уредба (ЕЗ) бр. 1234/2007 о тржишним стандардима за приплодна јаја и једнодневну живину (Commission Regulation (EC) No 617/2008 of 27 June 2008 laying down detailed rules for implementing Regulation (EC) No 1234/2007 as regards marketing standards for eggs for hatching and farmyard poultry chicks), Уредбом (ЕЗ) бр. 1165/2008 која се односи на статистику стоке и меса (Regulation (EC) No 1165/2008 of 19 November 2008 concerning livestock and meat statistics and repealing Council Directives 93/23/EEC, 93/24/EEC and 93/25/EEC), Центлменским договором у вези обезбеђивања података о конзумним јајима (11/2017 ESS Agreement on statistics on eggs for consumption) и Споразумом о сарадњи (Анекс 1), потписаним између МПШВ и РЗС, 14. јануара 2014. године.

4.3 Опис стања

Подаци о броју и бруто маси живине (бројлера, кокошака носиља, друге живине врсте кокош, ћурака, гусака, патки и других узгајаних птица) са стањем на дан 1. децембра, као и просечан број кокошака носиља и укупна производња јаја у последњих 12 месеци добијају се спровођењем АПП од 2006. године. Да би се обезбедили подаци о конзумним јајима, као и извор за валидацију података о активностима инкубаторских станица, упитник за АПП за 2017. је модификован (видети под 4.5).

Што се тиче јаја за конзум, у Републици Србији су најзаступљенији произвођачи јаја са мање од 350 кокошака носиља и не постоји национални праг за добијање релевантних података. Подаци о популацији кокошака носиља и броју произвођача јаја, добијени у Попису пољопривреде 2012. (стање на дан 30. септембра), приказани су у следећој табели:

Табела 7 Број произвођача јаја и број кокошака носиља, Попис пољопривреде 2012.

	Број произвођача јаја	Број кокошака носиља
Укупно	276603	8426673
5000 или више кокошки носиља	160	3217510
350 – 4999 кокошки носиља	551	832497
Мање од 350 кокошки носиља	275892	4376666

Приказани резултати указују на то да је учешће броја кокошака носиља малих произвођача (који имају мање од 350 кокошака носиља) у укупном броју кокошака носиља значајно (51,9%). Према подацима приказаним у наредној табели, може се закључити да су слични резултати Анкете о структури пољопривредних газдинстава, 2018 (ФСС).

Табела 8 Број произвођача јаја, број кокошака носиља и број произведених конзумних јаја, ФСС

	Број произвођача јаја	Број кокошака носиља	Број произведених конзумних јаја, комада
Укупно	291282	8996039	1710,18
5000 или више кокошки носиља	124	3710811	749,95
350 – 4999 кокошки носиља	358	525176	122,25
Мање од 350 кокошки носиља	290800	4760052	837,98

Према Џентлменском споразуму (ЕУ) о статистици конзумних јаја, референтна година је календарска година, а број кокошака носиља би требало да се односи на стање на дан 31. децембра. На основу добијених резултата АПП 2017. године, просечан број кокошака носиља је 8 852 хиљаде грла, а број кокошака носиља на дан 1. децембра је 8 973 хиљаде грла. Резултати ФСС такође показују да не постоји значајна разлика између ове две појаве: просечан број кокошака носиља је 8 891 хиљаду грла, а број кокошака носиља са стањем на дан 30. септембра 2018. је 8 996 хиљада грла. С тим у вези, пошто нема значајних промена у броју кокошака носиља током године, подаци о броју кокошака носиља у годишњој периодици преузимају се из АПП као стање на дан 1. децембра, а производња конзумних јаја - за претходних 12 месеци почевши од датума критичног момента (1. децембра). Уколико се у референтној години не спроводи редовно децембарско истраживање (АПП) због спровођења одређеног структурног истраживања (ФСС или Попис пољопривреде) број кокошака носиља и број конзумних јаја биће резултат структурног истраживања.

Пре имплементације пројекта у оквиру ИПА 2015, месечни подаци о активностима инкубаторских станица и годишњи подаци о структури инкубаторских станица нису били доступни. Како је МПШВ одговорно за примену Уредбе (ЕЗ) бр. 617/2008 у Републици Србији, одржан је састанак са представницима МПШВ и РЗС у септембру 2017. са циљем да се испитају могућности и облици сарадње на обезбеђивању података о активности и структури инкубаторских станица. Задаци су дефинисани и додељени потписницима Споразума, након чије реализације је, од 2019. године, започето редовно обезбеђивање и објављивање података, укључујући и прослеђивање релевантних података Евростату. У то време у Републици Србији

постојало је 40 регистрованих инкубаторских станица, од којих су 35 биле активне. Њихов капацитет је приказан у следећој табели:

Табела 9 Капацитет инкубаторских станица, 2019.

Капацитет - интервали	Број инкубаторских станица	Укупан капацитет
до 50000	4	133800
50001-100000	6	400000
100001-200000	6	899400
200001-500000	15	5485880
500001 и више	4	3595680

Сва објашњења везана за статистику живинског меса дата су у оквиру поглавља 2. *Статистика меса.*

Што се тиче трговине једнодневном живином (пилићима), подаци су доступни на сајту РЗС у бази података, и то од 2012. године у месечној периодици.

4.4 Дефиниције појмова и објашњења

Живина - домаће птице врста *Gallus gallus* (кокош), *Meleagris spp.* (ћурке), *Anas spp.* и *Cairina moschata* (патке) и *Anser anser dom.* (гуске). Домаће птице врста *Coturnix spp.* (препелице), *Phasianus spp.* (фазани), *Numida meleagris dom.* (бисерке), *Columbinae spp.* (голубови) и *Struthio camelus* (нојеви) су, такође, укључене уколико су гајене за производњу меса или јаја а не нпр. у сврху лова.

Кокоши – домаћа птица врсте *Gallus gallus*. Укључена је и излучена кокош.

Ћурке – домаћа птица врсте *Meleagris spp.*

Патке – домаћа птица врсте *Anas spp.* и *Cairina moschata*.

Гуске – домаћа птица врсте *Anser anser dom.*

Конзумна јаја – јаја живине у љусци, која нису намењена за производњу пилића.

Приплодна јаја (јаја за насад) – јаја намењена за лежење (производњу) пилића. Пилићи се даље гаје за директну употребу (за носиље или за клање) или за приплод (производња јаја за инкубацију тј. производња родитељских и дедовских јаја).

Пилићи – подразумева се једнодневна живина чија маса не прелази 185g.

Стони пилићи – пилићи намењени за тов тј. клање пре постизања полне зрелости.

Пилићи за другу (директну) употребу – пилићи једног од следећих типова:

Пилићи за носиље – пилићи који се гаје ради производње конзумних јаја.

Пилићи комбинованих производних особина – пилићи који се гаје ради производње конзумних јаја или за месо.

Пилићи за родитељска јата – пилићи који се гаје ради производње пилића за другу (директну) употребу.

Пилићи за дедовска јата – пилићи који се гаје ради производње пилића за родитељска јата.

Петлићи за сексирање – мушки пилићи као резултат инкубације оплођених јаја ради производње пилића за носиље.

4.5 Извори података

Имајући у виду недостатак финансија и потребу за смањењем обавеза извештајних јединица, једини доступни извор за обезбеђивање података о броју кокошака носиља и конзумних јаја је редовно децембарско истраживање о сточарској производњи (АПП). У оквиру пројекта ИПА 2015, упитник за ово истраживање је, на основу предлога експерта, модификован у погледу производње јаја: поред производње јаја-укупно, прикупљају се и подаци о броју јаја за људску исхрану или прераду (конзумна јаја) и подаци о броју јаја за производњу једнодневних пилића (јаја за насад, инкубацију), као и просечан број кокошака носиља (уместо укупног броја). Исти приступ обезбеђивању релевантних података тј. укључивање неопходних варијабли примењиваће се и у годинама структурних истраживања.

Подаци о активности инкубаторских станица се редовно обезбеђују од 2019. године из административног извора (*Месечни извештај инкубаторских станица*). На основу месечних података израђује се структура инкубаторских станица у годишњој периодици.

Подаци о трговини пилићима преузимају се из статистике спољне трговине.

4.6 Остали начини прикупљања података

Не постоје други начини прикупљања релевантних података.

4.7 Коришћење административних извора података

МПШВ је одговорно за примену Уредбе (ЕЗ) бр. 617/2008 у Републици Србији, и у складу са Споразумом о сарадњи између МПШВ и РЗС - Анекс 1, потписаном 14. јануара 2014. године, МПШВ је одговорно за обезбеђивање одговарајуће евиденције о активностима инкубаторских станица (*Месечни извештај инкубаторских станица*), а РЗС пружа техничку помоћ МПШВ у вођењу евиденције и одговорно је за обраду и дисеминацију података.

Извор података статистике спољне трговине (увоз и извоз стоке, укључујући и трговину пилићима) је Јединствена царинска исправа о извозу и увозу робе. Царинарнице и овлашћена шпедитерска предузећа шаљу у електронској форми све документе Републичкој управи царина. РЗС преузима Јединствене царинске исправе, спремне за аутоматску обраду података, од Републичке управе царина и врши даљу статистичку контролу и обраду.

4.8 Организација прикупљања података

Како би се успоставило вођење евиденције МПШВ у вези месечне активности инкубаторских станица, апликација за унос података путем веб упитника развијена је у .нет технологији, а база података је Microsoft SQL Server 2008 R2. Инкубаторске станице врше контролисани унос података месечно, до 10. дана у месецу за претходни месец. Апликација омогућава формирање месечних и годишњих агрегата. РЗС врши контролу уноса, преузимање, обраду и дисеминацију ових података.

Што се тиче производње производње конзумних јаја, подаци се обезбеђују спровођењем АПП. Организација прикупљања података за АПП дата је под тачком 1.4.1.4.

4.9 Публиковање и дисеминација података

Подаци о броју живине, као и подаци о живинском месу објављују се у Статистичком годишњаку Републике Србије, а доступни су и на сајту РЗС - у бази података од 1. априла текуће за претходну годину. Подаци о месечном клању живине у кланицама објављују се и у Месечном статистичком билтену. У бази података се налазе и подаци о активности инкубаторских станица и трговини пилићима, у месечној периодици. Рок за објављивање месечних података у вези активности инкубаторских станица је четири седмице након завршетка референтног месеца, а рок за објављивање података о трговини једнодневним пилићима је 45 дана од завршетка референтног месеца.

Главни корисници ових података су МПШВ и друга министарства, Привредна комора, друге институције и појединци. Од 2019. успостављено је редовно слање свих релевантних података Евростату.

Добијени подаци доступни су јавности само као збирни подаци. Појединачни и други прикупљени подаци представљају званичну статистику и као такви су строго поверљиви и подлежу посебној заштити, која се обезбеђује у свим фазама спровођења истраживања.

Сва лица која директно спроводе истраживања обавезна су да поступају у складу са Законом о званичној статистици и да податке добијене током истраживања чувају као пословну тајну. Свака злоупотреба службене статистике подлеже прекршајној одговорности, како је прописано овим Законом.

5. Линкови за приступ објављеним подацима статистике сточарске производње и методолошким материјалима

Објављеним подацима у вези статистике сточарске производње на сајту Републичког завода за статистику, у бази података, може се приступити преко следећег линка:

<https://data.stat.gov.rs/?caller=SDDDB>

Објављеним подацима у вези статистике сточарске производње на сајту Републичког завода за статистику у оквиру области Сточарство (Додатне табеле), може се приступити преко следећег линка:

<https://www.stat.gov.rs/oblasti/poljoprivreda-sumarstvo-i-ribarstvo/stocarstvo-dodatne-tabele/>

Публикацијама са подацима у вези статистике сточарске производње на сајту Републичког завода за статистику, може се приступити преко следећег линка:

<https://www.stat.gov.rs/publikacije/>

Методолошким материјалима (упитницима и кратким методологијма) у вези статистике сточарске производње може се приступити преко следећег линка:

<https://www.stat.gov.rs/sr-cyrl/istrazivanja/methodology-and-documents/?a=13&s=1302>

Процедуре за спровођење Анкете о пољопривредној производњи- сточарска производња

А Процедура за спровођење Анкете о пољопривредној производњи – сточарска производња за породична газдинства и газдинства предузетника, на терену

1. Рад пре почетка спровођења анкете

Републички завод за статистику (РЗС) је дужан да штампа и дистрибуира анкетни материјал (обрасце, овлашћења, Упутства за анкетаре) и прибор (фасцикле и оловке) својим подручним одељењима.

У подручним одељењима се врши комплетирање анкетног материјала и прибора за сваког анкетара, како би на крају инструктаже сваком анкетару било уручено:

1. Упутство за анкетаре, које представља извод из Методолошког извештаја;
2. Списак газдинстава изабраних за Анкету;
3. Потребан број образаца;
4. Овлашћење за обављање Анкете;

Сваки анкетар на инструктажи добија и контакт телефон особе из подручног одељења која је задужена за спровођење Анкете (контролора), ради евентуалних додатних објашњења и инструкција.

Успешан рад анкетара у највећој мери зависи од степена њихове припремљености и обучености за спровођење Анкете. Да би они били одговарајуће припремљени и обучени, начелници подручних одељења РЗС организују и контролишу једнодневну инструктажу за анкетаре. Број општинских пунктова у којима се одржавају инструктаже одређује се на основу: броја анкетара, удаљености места из којих анкетари долазе, као и броја контролора који треба да одрже инструктаже. По правилу, инструктаже треба одржати посебно за сваку велику општину односно за две мање општине на једном пункту. Пожељно је да на један општински пункт дође највише 20 анкетара.

Непосредно пре почетка анкетирања анкетар одлази у месну канцеларију или скупштину општине и обавештава одговорне органе о свом раду. Уколико анкетар не познаје газдинства која треба да анкетира, тражи информације о месту где се она налазе.

2. Рад у току спровођења анкете

2.1. Задаци анкетара

Анкетар не мора да се придржава редоследа газдинстава на Списку, али је дужан да оде у свако изабрано газдинство, без обзира на то колико времена и труда одлазак изискује, и да га том приликом анкетира.

По доласку у газдинство, анкетар је дужан да објасни **разлог свог доласка, наглашавајући да је реч о прикупљању података искључиво у статистичке сврхе** и да се пописују само изабрана газдинства, а да се подаци користе ради праћења развоја пољопривредне производње на територији Републике Србије.

Анкетар попуњава образац на основу изјаве носиоца газдинства или другог члана газдинства који је упућен у сточарску производњу односно пословање газдинства. За евентуалне напомене и објашњења за уписане податке, анкетар може да користи простор на последњој страни обрасца.

У току рада на терену, анкетар је у обавези да се придржава инструкција датих у овом упутству, као и инструкција добијених на инструктажи. Уколико је то потребно, ради евентуалних додатних објашњења и инструкција контактира контролора.

Контролор пружа сваку помоћ анкетару и контролише рад анкетара на терену.

2.2. Техника попуњавања обрасца

Да би се унос и обрада података извршили благовремено, потребно је да сви обрасци буду испуњени једнообразно, тј. према инструкцијама добијеним на одржаним инструктажама и према овом упутству.

Читко уписивање бројева. Сви бројеви који се уносе у анкетни образац треба да буду читко написани како при обради не би дошло до двоумљења о којем је броју реч. На пример: ако се нечитко упише број један (1), он се може протумачити као четири (4) или седам (7); нечитко уписана нула (0) може се протумачити као шест (6) и сл. Због тога анкетар треба пажљиво и читко да уписује бројеве у одговарајуће редове.

Податке уписивати без водећих нула.

Уколико појава не постоји, оставити празно поље.

2.3. Попуњавање прве стране обрасца

Анкетар обавезно преписује редни број и ПИГ (идентификациони број пољопривредног газдинства) са Списка на прву страну обрасца.

Одговор на прво питање (*Одзив газдинства*) зависи од ситуације на терену, која може бити другачија од очекиване, пошто су газдинства подложна променама, као што су нпр. нестанак (гашење) газдинства, пресељење, подела газдинства и сл. Може се очекивати и да извештај број газдинства одбије сарадњу. У одређеним случајевима анкетар поступа на следећи начин:

1. Уколико анкетар пронађе газдинство са Списка, и то газдинство се бави сточарском производњом и не одбија сарадњу, код питања *Одзив газдинства* заокружити редни број 1 – *Газдинство се анкетира*.
Ако се газдинство са Списка поделило, за свако новонастало газдинство потребно је отворити посебан образац. У овом случају, ПИГ ће бити исти за сва новонастала газдинства (ПИГ матичног газдинства са Списка), а редни бројеви различити, тј.

једно новонастало газдинство добија редни број матичног газдинства са Списка, а осталим новонасталим газдинствима потребно је доделити редне бројеве након последњег редног броја на Списку. У Списак прво уписати остала новонастала газдинства (обавезно: редни број, ПИГ, име, презиме, адресу, општину и насеље носиоца газдинства), а затим отворити обрасце.

Потребно је назначити поделу на сваком обрасцу (деоба 1, 2...).

2. Ако се газдинство није гајило стоку нити пчеле у последњих 12 месеци (из социјалних, економских и других разлога), код питања *Одзив газдинства* треба заокружити редни број 2.
3. Уколико су у периоду трајања анкетирања чланови газдинства били одсутни, при чему разлози одсутности могу бити различити (нпр. боравак у иностранству, у гостима и др.), заокружити број 3, и то: у случају да анкетар има информације (од нпр. комшија, месне канцеларије и сл.) да се на дотичном газдинству са Списка обавља пољопривредна производња (сточарска и /или биљна), као и у случају да анкетар није успео да дође до таквих информација (није сигуран да ли се на дотичном газдинству обавља пољопривредна производња).
4. Уколико је газдинство угашено смрћу чланова, треба заокружити редни број 4 – *Угашено газдинство*. Овај редни број заокружити и у случају да су одсутни чланови газдинства, а анкетар поуздано зна (има информације) да се на дотичном газдинству са Списка више не обавља пољопривредна производња.
5. Ако се газдинство преселило у друго насеље, неће се анкетирати, а на првој страни обрасца, код питања *Одзив газдинства*, треба заокружити редни број 5 – *Непозната адреса*. Овај број је потребно заокружити и у случају када анкетар не може да пронађе газдинство на основу адресе са Списка.
Ако се газдинство преселило, а налази се у истом насељу, треба га пронаћи и анкетирати. У том случају, приликом попуњавања идентификационих података газдинства, анкетар уписује нову адресу газдинства, а не адресу са Списка.
6. Уколико се на газдинству обавља пољопривредна производња, али газдинство одбија сарадњу и поред свих настојања анкетара да га газдинство прими, и упозорења да свако одбијање давања података или давање нетачних података подразумева прекршајну одговорност, заокружити редни број 6.
Уколико се дотично газдинство са Списка више не бави пољопривредном производњом (анкетар је проверио ту информацију), због чега оно и одбија сарадњу, заокружити редни број 4.
7. Уколико газдинство неће бити анкетирано из неког другог (непоменутог) разлога, заокружити редни број 7. У том случају, анкетар обавезно наводи разлог непописивања у делу обрасца предвиђеном за напомене (последња страна обрасца).

За свако газдинство са Списка мора да постоји одговарајући образац и попуњена следећа поља: редни број у списку изабраних, ПИГ, као и одговор (заокружен одговарајући број) на прво питање (*Одзив газдинства*).

У случају да се газдинство анкетира (заокружен редни број 1 на питање *Одзив газдинства*), анкетар наставља са попуњавањем обрасца.

Анкетар прво утврђује са испитаником да ли се образац попуњава за породично газдинство или газдинство предузетника или газдинство правног лица (уколико дође до промене статуса газдинства са Списка). Заокружити број 1 (породично газдинство) у случају да се чланови газдинства (један или више) баве сопственом сточарском производњом, било као примарном било као секундарном активношћу, као физичка лица, што значи да нису регистровани у Агенцији за привредне регистре. Уколико је члан газдинства регистрован у Агенцији за привредне регистре да обавља сточарску производњу као члан-оснивач привредног друштва или задруге или је регистрован у другој делатности, али обавља производњу под тим статусом, заокружити број 2. Уколико је члан газдинства регистрован у Агенцији за привредне регистре да обавља сточарску производњу као предузетник или је регистрован у другој делатности, али обавља производњу под тим статусом, заокружити број 3.

Уколико се образац попуњава за породично газдинство, потребно је попунити следеће идентификационе податке газдинства: име, презиме, матични број и адресу носиоца газдинства.

Носилац газдинства јесте особа (физичко лице) која је економски и законски одговорна за рад газдинства и на чије име функционише дотично газдинство, односно особа која преузима ризике рада. То не мора да буде лице са Списка.

Због уношења тачног матичног броја носиоца породичног пољопривредног газдинства, анкетар је дужан да затражи документ за личну идентификацију носиоца газдинства, односно други документ из кога такође може да се преузме матични број (здравствена књижица, пасош и сл.).

Адреса носиоца газдинства јесте адреса стварног становања носиоца газдинства (не мора да буде иста као у личној карти). Обавезно уписати адресу, без обзира на то да ли је она иста или се разликује од адресе носиоца газдинства наведене у Списку.

Уколико се образац попуњава за газдинство правног лица/предузетника, уписати: назив правног лица / предузетника (или организационог дела правног лица / предузетника), матични број, адресу седишта правног лица / предузетника (или адресу организационог дела правног лица / предузетника).

Подаци о локацији газдинства (назив општине и насеља) обавезно се уписују, без обзира на то да ли се образац попуњава за породично газдинство или газдинство правног лица/предузетника, односно да ли су ови подаци исти као подаци у адреси носиоца газдинства/правног лица/предузетника или се разликују од њих.

Под **локацијом газдинства** подразумева се место на коме се одвија целокупна пољопривредна производња или њен главни део. Локацију одређује испитаник. То је обично место на коме се налазе пољопривредни објекти/зграде (нпр. административни – управни објекти, објекти за смештај стоке, стакленик/пластеник, хладњача за смештај пољопривредних производа и сл.) или највећа површина коришћеног пољопривредног

земљишта. У случају да нема пољопривредног објекта по ком се локација може одредити, највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта узео се као референтна тачка.

Када попуни прву страну обрасца, анкетар наставља са попуњавањем података о сточарској производњи.

3. Рад по завршетку спровођења анкете

На последњој страни обрасца анкетар обавезно уписује своје име и презиме, контакт телефон и датум анкетања. Уколико је у току анкетања на основу Списка анкетар попунио образац за правно лице или предузетника, предвиђено је место и за печат.

Када заврши анкетање свих изабраних газдинстава, анкетар контролору предаје попуњене обрасце. Контролор треба обавезно да прегледа попуњене обрасце у присуству анкетара. Уколико контролор установи да анкетар није правилно попунио неки образац, дужан је да каже анкетару да поново оде у газдинство и да изврши поновно анкетање.

Када контролор установи да су анкетни обрасци правилно попуњени, обавештава анкетара о времену и начину исплате за обављени посао. Анкетар предаје контролору: празне обрасце, овлашћење, Списак и Упутство за анкетаре.

У подручном одељењу се врши контролисан унос података. **За свако газдинство са додељених Спискова мора да постоји образац и следећи подаци у бази: редни број, ПИГ, одзив газдинства.** По завршеном уносу примерак обрасца остаје у подручном одељењу.

Б Процедура за спровођење Анкете о пољопривредној производњи – сточарска производња за породична газдинства и газдинства предузетника, путем телефона

1. Рад пре почетка спровођења анкете

Имајући у виду период спровођења Анкете на терену (децембар месец), као и тип узорка и његову величину, у циљу уштеде финансијских средстава један одређен број газдинстава може бити анкетан у телефонској анкети уз компјутерску подршку - CATI метод. Овај метод анкетања је централизован (кол центар РЗС, у Београду).

РЗС је у обавези да благовремено обезбеди компјутерску подршку за овај метод анкетања: одреди газдинства која ће бити анкетана на овај начин и обезбеди бројеве телефона за изабрана газдинства, као и да изради апликацију за контролисани унос података. Поред тога, РЗС је у обавези и да благовремено организује рад дежурних служби у време трајања анкете, као и да припреми излазне табеле за праћење рада оператера и израду пресека стања у току анкетања.

У периоду од 20. до 28. новембра текуће године РЗС врши избор и обуку оператера. Број и структура ангажованих оператера зависи од капацитета кол центра, величине и садржаја анкетне форме и времена предвиђеног за реализацију овог метода. На обуци сваки оператер добија Списак газдинстава које ће анкетирати и Упутство за рад оператера које представља извод из Методолошког извештаја.

2. Рад у току спровођења анкете

2.1. Задаци оператера

Оператери су дужни да поступају у складу са инструкцијама датим на обуци и Упутством за рад оператера. У случајевима када сами не могу да нађу решење обавезно се обраћају дежурној служби Завода и поступају у складу са добијеним објашњењем. Оператери су дужни и да податке које буду добили у току анкетирања чувају као службену тајну.

2.2. Коришћење апликације

Сваком оператеру додељена је шифра за приступ апликацији за унос података.

Оператер врши позив изабраних пољопривредних газдинстава према Списку који му је додељен и врши унос података у апликацију за унос на основу изјаве носиоца газдинства или другог члана газдинства који је упућен у пољопривредну производњу односно пословање газдинства.

Приликом уноса података, оператер се придржава следећег: податке треба уписивати без водећих нула; уколико појава не постоји, оставити празно поље; код поља са назнаком „0“ и сивих поља није предвиђен унос података; код питања са понуђеним одговорима, чекирати одговарајући одговор или у предвиђено поље укуцати одговарајућу шифру у зависности од одговора.

Апликација за унос података за свако појединачно газдинство отвара се преко Списка газдинстава. Отвориће се први панел са свим идентификационим подацима газдинства, као и број телефона газдинства који оператер позива.

Након успостављања везе, оператер се представља и објашњава разлог позива. На панелу Одзив газдинства чекира или уноси једну од седам шифара у зависности од оствареног контакта и одговора испитаника.

Одзив газдинства може бити различит и у одређеним случајевима оператер поступа на следећи начин:

Уколико испитаник каже да се газдинство бави сточарском производњом и не одбија сарадњу односно жели да одговара на питања анкете, код питања Одзив газдинства треба унети шифру 1 – *Газдинство се анкетира*.

Уколико испитаник каже да се газдинство више не бави сточарском производњом, односно није гајило стоку нити пчеле у последњих 12 месеци (из социјалних, економских и других разлога), код питања Одзив газдинства треба унети шифру 2 - *Газдинство се не бави наведеном производњом*.

Уколико особа са којом је анкетар успоставио контакт преко телефона каже да су чланови газдинства који могу да одговоре на анкету одсутни при чему разлози одсутности могу бити различити (нпр. боравак у иностранству, и др.), код питања Одзив газдинства треба унети шифру 3 – *Одсутни чланови домаћинства*.

Оператер путем телефона не може да утврди да је дотично газдинство угашено, па је шифра 4 неактивна у телефонској анкети. Уколико оператер у току свог рада случајно чекира ову шифру, појавиће се панел са истим обавештењем. У том случају оператер мора да изврши корекцију тј. да чекира другу, одговарајућу шифру.

Уколико оператер у разговору са испитаником утврди да идентификациони подаци газдинства (име и презиме, адреса...) не одговарају домаћинству, односно да се на том броју телефона налази сасвим друго домаћинство, потребно је да за изабрано газдинство са Списка, код питања Одзив газдинства унесе шифру 5 – *Непозната адреса*.

Ако испитаник одбија сарадњу и поред свих настојања оператера да га приволи да одговара на анкетна питања, и упозорења да свако одбијање давања података или давање нетачних података подразумева прекршајну одговорност, код питања Одзив газдинства треба унети шифру 6 – *Газдинство одбило сарадњу*.

Уколико се на додељене бројеве телефона газдинстава нико не јавља за време целокупног трајања Анкете и не постоји могућност икакве провере ових газдинстава, код питања Одзив газдинства оператер треба да унесе шифру 7 – *Остали разлози*.

Напомена: За свако пољопривредно газдинство са Списка оператер мора да отвори апликацију за унос и обавезно обележи Одзив газдинства. Апликација се отвара и за она пољопривредна газдинства која су одбила сарадњу (нису хтели да дају податке), не баве се више сточарском производњом, или имају било који други разлог неодговора.

Само уносом шифре 1 – *Газдинство се анкетира* и притиском на тастер ЕНТЕР, отвориће се питања за даље анкетирање. Оператер даље уноси шифру 1-3 у зависности од тога да ли се анкетирање врши за породично газдинство, правно лице или предузетника, што утврђује у разговору са испитаником. За промену контакта такође је потребно унети шифру 1 или 2 и извршити промене идентификационих података уколико је дошло до промена у односу на податке који се у апликацији односе на изабрано газдинство, а затим се даље попуњавају подаци о сточарској производњи према редоследу табела у апликацији.

Уносом шифара 2-7 за Одзив газдинства и притиском на тастер ЕНТЕР отвориће се прво панел са резервисаним пољем за напомену анкетара која није обавезна, а затим и питањем: „Да ли сте завршили анкетирање?“, при чему је дата могућност одговора ДА или НЕ.

3. Рад по завршетку спровођења анкете

Дежурне службе РЗС, за сваког оператера, врше контролу обухватности газдинстава у Анкети према списковима који су додељени оператерима, како би утврдиле да ли је анкетирање завршено. За свако газдинство са списка мора да постоји у бази: редни број, ПИГ и одговор на питање 1. *Одзив газдинства*.

В Процедура за спровођење Анкете о пољопривредној производњи – сточарска производња за газдинства правних лица

1. Рад пре почетка спровођења анкете

Сваком подручном одељењу РЗС прослеђује се Адресар правних лица/организационих делова правних лица (у даљем тексту Адресар) који се баве сточарском производњом. Адресар обавезно садржи: редни број, ПИГ (идентификација пољопривредног газдинства), матични број, назив правног лица (организационог дела), адресу, имејл адресу, телефон, општину и насеље правног лица (организационог дела).

Запослени у подручним одељењима који су задужени за спровођење Анкете су у обавези да до 27. новембра контактирају извештајне јединице из Адресара, обавесте их о томе да су обухваћени Анкетом, утврде да ли се баве сточарском производњом, провере могућност самоанкетирања путем веб-упитника и провере адресе. У зависности од добијених одговора, поступити на следећи начин:

Уколико правно лице жели да попуни веб-упитник – путем мејла проследити правном лицу обавештење о спровођењу Анкете и Техничко упуство за попуњавање веб-упитника.

У свим осталим случајевима – за свако правно лице у подручним одељењима попунити следећа поља на штампаном упитнику: редни број у списку изабраних, ПИГ и заокружити један од одговора на питање број 1. Одзив газдинства у зависности од резултата контактирања. Уколико је заокружен број 1 (газдинство се анкетира), по два примерка тако попуњеног упитника и обавештење о спровођењу Анкете проследити одговарајућем правном лицу путем поште.

Правна лица могу да попуне и упитник у електронској форми у случају да правном лицу највише одговара овакав начин извештавања. Поред тога, свим заинтересованим правним лицима проследити и Упутство за попуњавање упитника у електронској форми, које представља извод из Методолошког извештаја.

2. Рад у току спровођења анкете

Запослени у подручним одељењима који су задужени за спровођење Анкете су дужни да прате ток анкетања, дају додатна објашњења извештајним јединицама и уложе максималан труд да добију благовремене и тачне податке од свих извештајних јединица из адресара, уколико је то могуће.

Правна лица су дужна да поступају у складу са прослеђеним обавештењима и упутствима. Рок за прослеђивање попуњеног упитника је 16. децембар. У случају попуњавања штампаног упитника, један попуњен примерак правно лице задржава за себе.

3. Рад по завршетку спровођења анкете

У подручном одељењу се врши контролисан унос података.

За свако правно лице са додељеног Адресара мора да постоји образац и следећи подаци у бази: редни број, ПИГ, одзив газдинства.

По завршеном уносу примерак обрасца остаје у подручном одељењу.

Процедура за спровођење Анкете о броју свиња

1. Рад пре почетка анкетања

Најодговорнији део посла у овој анкети имају оператери који врше телефонско анкетање изабраних пољопривредних газдинстава. Од њиховог савесног рада зависи и успех овог истраживања.

Пре почетка спровођења Анкете сваки оператер мора да присуствује инструктажи коју организује Одељење статистике пољопривреде и шумарства. На инструктажи оператер се упознаје с начином прикупљања података и програмом за унос података, методологијом истраживања и на инструктажи добија следећи материјал:

- Списак изабраних газдинстава (у даљем тексту: Списак),
- Упутство за анкетање,
- Уговор за спровођење Анкете.

У циљу што боље припреме за спровођење Анкете, након одржане инструктаже, потребно је да сваки оператер проучи Упутство за анкетање које представља извод из Методолошког извештаја.

2. Рад у току анкетања

Послови анкетања изабраних пољопривредних газдинстава обављају се у просторијама Завода, у оквиру утврђеног распореда радног времена. Анкетање се обавља путем телефона. Сваком оператеру додељена је шифра за приступ апликацији за унос података.

Оператер врши позив изабраних пољопривредних газдинстава према Списку који му је додељен и врши унос података у апликацију за унос на основу изјаве носиоца газдинства или другог члана газдинства који је упућен у пољопривредну производњу односно пословање газдинства.

Уписује се број грла (властитих и туђих) која се налазе на газдинству на дан 23. маја текуће године. Под туђим грлима подразумевају се грла која су власништво других правних или физичких лица, а налазе се на дотичном газдинству због тога, чувања и сл. Не уписују се властита грла која се налазе код других правних или физичких лица због тога, чувања итд., осим грла у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом газдинству ради парења).

У апликацију за унос податке треба уписивати без водећих нула.

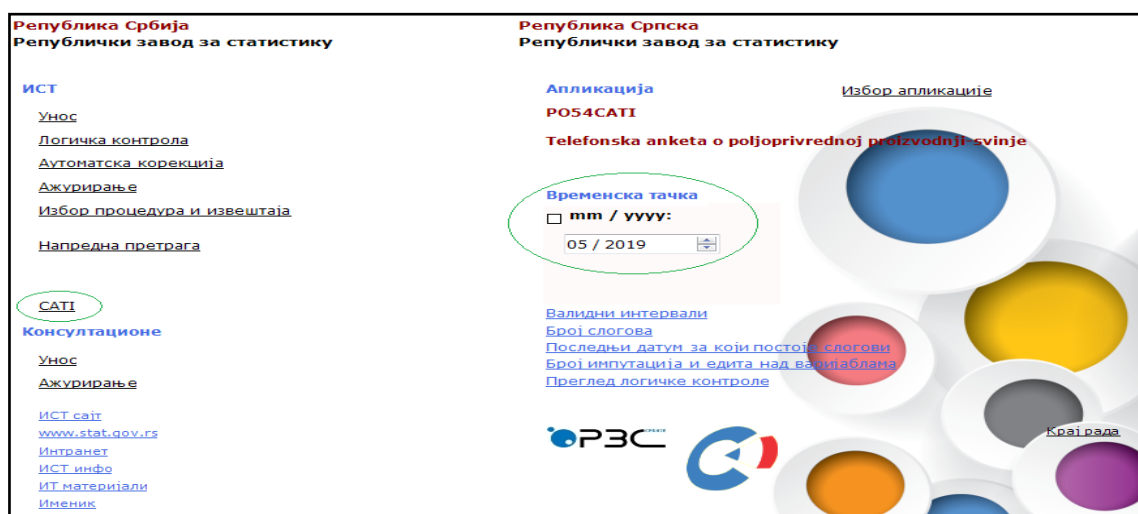
Уколико појава не постоји оставити празно поље.

2.1. Апликација за унос података

Преко иконице на десктопу рачунара оператер приступа ИСТ апликацијама одакле дуплим кликом бира апликацију PO54CATI – Телефонска анкета о пољопривредној производњи –свиње.

Уколико временска тачка у пољу није одговарајућа, оператер селекује месец или годину а затим помера стрелицу горе-доле како би извршио подешавање временске тачке. Приликом сваког уласка у апликацију потребно је да оператер провери временску тачку (видети слику 1).

Слика 1

Оператер даље кликне на CATI. Отвара се прозор за унос корисничког имена и лозинке. По уносу корисничког имена и лозинке, кликом на поље LogIn, оператер приступа апликацији за унос. Отвориће се екран приказан на слици 2.

Слика 2

PO54CATI

PIG 1110033145

Фиксни телефон: 018857430

Мобилни телефон:

Правни статус: 1

Насеље локације газ: Ниш (Палилула)

Назив правног лица:

Организациони део:

Организациони део: Cveta Vranić

Организациони део: 75

Општина локације газ: Палилула

Матични број правног

Име Носиоца Газ: Mirjana Marković

Сифра насеља локације: 792055

Презиме носиоца газ: Marković

Презиме носиоца газ: Mirjana

JMBG: 1105944736913

Сифра општине локације: 71323

Улица: Dimitrija Tucovića

Кучни број: 3/5

цнс: 0

Општина: Палилула

Насеље: Ниш (Палилула)

Сифра насеља: 792055

Назив општине локацј: 71323

Анкета: ANK9

PAK

PTT 18000

email:

018857430 **Позови** Преглед

Резултат

☐ 1 Учествоје у анкети

☐ 2 Одбио да учествоје у анкети

☐ 3 Прекинут, звати однах

☐ 4 Заузет

☐ 5 Не јавља се

☐ 6 Заказан разговор

☐ 7 Неисправан број (телефон нетачан)

☐ 8 Затворено/угашено

☐ 9 Мирује/не послује

☐ 99 Следећи телефон из адресара

Коментар за анкетара

Коментар анкетара

Претходни покушаји...

anketar	kljuc	pokusaj	pozivStart	pozivEnd	hostName	telefon	rezultat
ANK9	1110033145	1	2018-05-14 11:32:41	2018-05-14 11:32:51	B2105	018857430	4

Позиви на чекању... Завршено: са упитником:0, без упитника:0

kljuc	pokusaj	telefon	pozivStart	pozivEnd	rezultat	zvatiU
1110033145	1	018857430	2018-05-14 11:32:41	2018-05-14 11:32:51	4	2018-05-14 12:22:00
2110006531	0	031893071	2018-05-14 11:37:22	2018-05-14 11:37:44	5	2018-05-14 13:37:00
2110006753	3	031891769	2018-05-15 07:48:15	2018-05-15 07:48:15	7	2018-05-15 07:48:15

У доњем делу екрана налази се Списак газдинстава која су додељена оператеру. Избор газдинстава врши се аутоматски или дуплим кликом на поље испред жељеног ПИГ-а (идентификационог броја пољопривредног газдинства). На левој страни екрана налазе се идентификациони подаци за изабрано газдинство, које оператер може да користи приликом остваривања контакта. У горњем делу екрана налази се поље са наведеним телефоном изабраног газдинства. Кликком на поље **Позови**, бира се тражени број.

Оператер поступа на следећи начин:

1. Уколико је успостављена веза за дотичним газдинством, оператер се представља, каже разлог због чега зове и тражи одговарајућег саговорника (испитаника) како би добио одговоре у складу са реалним стањем броја свиња на газдинству. Уколико је испитаник одговарајући, оператер чекира опцију 1 Резултата (Учествује у анкети). Отвара се екран приказан на слици 3.

Слика 3

TELEFONSKA ANKETA O POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI-SVINJE

Odziv

- ☐ 1 Gazdinstvo se anketira
- ☐ 2 Gazdinstvo nema vise nameru da gaji svinje
- ☐ 3 Gazdinstvo trenutno ne gaji svinje ali ima nameru da svinje kupi i tovi u toku godine
- ☐ 4 Odsutni clanovi gazdinstva
- ☐ 5 Nepoznata adresa
- ☐ 6 Gazdinstvo odbilo saradnju
- ☐ 7 Ostali razlozi

ODZIV

Оператер даље пита саговорника: „*Да ли се газдинство бави гајењем свиња?*“ и чекира одговарајуће поље у зависности од одговора испитаника.

Само у случају да се газдинство бави гајењем свиња чекира се опција 1 Одзива (*Газдинство се анкетира*), ентер и отвара екран за проверу општих података о газдинству (слика 4). Оператер проверава податке и ако је дошло до промене чекира одговор „Да“, а затим врши одговарајуће измене. Уколико није дошло до промене општих података о газдинству, оператер чекира шифру „Не“ и кликне ентер након чега прелази на екран за унос броја свиња, по категоријама (слика 5).

Оператер уписује број грла, по редоследу категорија. Назив категорије се налази у горњем, жутом делу екрана.

Слика 4

Слика 5

У случају да испитаник каже да газдинство не гаји свиње и нема више намеру да гаји свиње, оператер чекира шифру 2 Одзива (слика 3).

У случају да испитаник каже да газдинство тренутно не гаји свиње али има намеру да свиње купи и тови у току године, оператер чекира шифру 3 Одзива (слика 3).

Уколико је чекирана шифра Одзива 2 или 3, притиском на ентер оператеру се даје могућност уписивања напомене, ентер, а затим на питање: „Завршено

анкетирање?“, оператер даје одговор „Yes“. Овара се екран са Списком газдинстава, одакле оператер бира ново газдинство.

2. Уколико је успостављена веза за дотичним газдинством, оператер се представио, рекао разлог због чега зове и испитаник је одбио сарадњу и поред свих настојања оператера да се сарадња оствари, оператер чекира опцију 1 Резултата (Учествује у анкети) на почетном екрану (слика 2). Отвара се екран са шифрама Одзива (слика 3), где оператер чекира шифру 6 (Газдинство одбило сарадњу). Притиском на ентер оператеру се даје могућност уписивања напомене, ентер, а затим на питање: „Завршено анкетирање?“, оператер даје одговор „Yes“. Овара се екран са Списком газдинстава, одакле оператер бира ново газдинство.

3. Уколико је успостављена веза са дотичним газдинством, оператер се представио, рекао разлог због чега зове и није нашао одговарајућег саговорника (нпр. јавило се дете, а старији члан газдинства који је упућен у пословање газдинства биће код куће у вечерњим сатима) чекирати шифру 4 Резултата (Заузет). Притиском на ентер, отвара се поље за коментар оператера (нпр. оператер може да упише: звати после 18.00), а затим притиском на ентер поново, појављује се питање „Чувам?“. Оператер даје одговор „Yes“ и то газдинство се пребацује на крај Списка газдинстава који су додељени оператеру, заједно са наведеном шифром Резултата и коментаром. Оператер покушава да ступи у контакт са одговарајућим испитаником у току трајања анкете. Уколико у томе не успе, на крају анкете оператер за то газдинство чекира шифру 1 Резултата, а затим чекира шифру 4 Одзива (Одсутни чланови газдинства). Притиском на ентер оператеру се даје могућност уписивања напомене, ентер, а затим на питање: „Завршено анкетирање?“, оператер даје одговор „Yes“. Овара се екран са Списком газдинстава, одакле оператер бира ново газдинство.

Оператер поступа на исти начин и у случају да је одговајући саговорник дуже одсутан (нпр. у болници је, у бањи и сл).

4. Уколико је успостављена веза са дотичним газдинством, оператер се представио, рекао разлог због чега зове и утврдио је да то није газдинство са Списка (нпр. не одговара адреса) или уопште није успостављен контакт јер је телефон погрешан и не може да се пронађе одговарајући, чекирати шифру 1 Резултата, а затим шифру 5 Одзива (Непозната адреса). Притиском на ентер оператеру се даје могућност уписивања напомене, ентер, а затим на питање: „Завршено анкетирање?“, оператер даје одговор „Yes“. Овара се екран са Списком газдинстава, одакле оператер бира ново газдинство.

5. Уколико није успостављена веза са дотичним газдинством (телефон звони, али се нико не јавља), чекирати шифру 5 Резултата (Не јавља се). Притиском на ентер, отвара се поље за коментар, а затим притиском на ентер поново, појављује се питање „Чувам?“. Оператер даје одговор „Yes“ и то газдинство се пребацује на крај Списка газдинстава која су додељена оператеру, заједно са наведеном шифром резултата и коментаром. Оператер покушава да ступи у контакт са

одговарајућим испитаником у току трајања анкете. Уколико у томе не успе, на крају анкете оператер за то газдинство чекира шифру 1 Резултата, а затим чекира шифру 7 Одзива (Остали разлози). Притиском на ентер оператеру се даје могућност уписивања напомене, ентер, а затим на питање: „Завршено анкетање?“, оператер даје одговор „Yes“. Отвара се екран са Списком газдинстава, одакле оператер бира ново газдинство.

6. У случају да испитаник одбије сарадњу у току давања података о броју свиња, оператер се враћа стрелицом нагоре ↑ до екрана са шифрама Одзива, а затим чекира шифру 6 (Газдинство одбило сарадњу). Притиском на ентер оператеру се даје могућност уписивања напомене, ентер, а затим на питање: „Завршено анкетање?“, оператер даје одговор „Yes“.

7. Уколико испитаник прекине са давањем података (нпр. због сложености питања) али жели да настави анкетање касније (нпр. након провере одређене појаве), потребно је да оператер кликне на **Издаз** како би сачувао податке које је унео за дотично газдинство. На понуђене опције у вези Прекида одговара са **ОК**, а затим се враћа на почетни екран где чекира шифру 4 Резултата (Заузет). Притиском на ентер, отвара се поље за коментар оператера, а затим притиском на ентер поново, појављује се питање „Чувам?“. Оператер даје одговор „Yes“ и то газдинство се пребацује на крај Списка газдинстава који су додељени оператеру. Следеће позивање може да се изврши у складу са постигнутим договором са испитаником, при чему су претходно унети подаци сачувани.

Напомене: У случају да оператер жели да замени број телефона који је наведен поред поља **Позови** (нпр. број је непотпун, или је заузет, или се нико не јавља) другим бројем телефона који се налази у општим подацима са леве стране почетног екрана (слика 2), након позивања чекира шифру 99 Резултата (Следећи телефон из адресара) и кликне ентер. Уколико жели да унесе потпуно нов број, по позиву чекира шифру 7 Резултата (Неисправан број – телефон нетачан) и кликне ентер.

Прелазак са једног поља на друго у току анкетања врши се искључиво кликом на ентер, осим у случају описаном под бројем 6.

Свако газдинство које има шифру 1 Резултата брише се из Списка газдинстава на почетној страни. Ова газдинства могу да се нађу покретањем опције **Преглед**, одакле могу да се поново зову, мењају и сл.

На крају анкетања очекује се да је Списак газдинстава празан, а да за свако газдинство постоји шифра Одзива (слика 3).

Не користити следеће шифре Резултата (слика 2): 2, 3, 6, 8, 9.